

Commissie Dierenwelzijn – ethiek en Wetgeving

Houderijrichtlijnen **Cluster 4f**

I-V etende uitheemse vogelsoorten.

Orde Passeriformes ,
Familie Thraupidae, geslachten Euphonia, Paroaria,
Tachyphonus, Tangara.
Familie Timaliidae, geslacht Yuhina.

2021

Document 2021 DE&W 33

© 2021 [Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers](#)

De NBvV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de teksten van deze monografie of de toepassing van de adviezen.

Printed on demand:

Bondsbureau [Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers](#)

Bergen op Zoom

Op het voorblad: *Paroaria coronata* - Roodkuifkardinaaal

Foto archief bondsbureau NBvV.

Inleiding

Eén van de pijlers van de Missie van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is:
Het bevorderen van een kennis- en informatieoverdracht naar haar leden toe, waardoor zij in staat kunnen zijn hun vogels hobbymatig en duurzaam te houden, met in achtneming van de normen en waarden op het gebied van de gezondheid en het welzijn van hun vogels.

De basiskennis die nodig is op een verantwoorde wijze kooi- en volièrevogels te houden is verwoord in het “Handboek Vogelverzorging” geschreven door de Commissie Dierenwelzijn, –ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers.
ISBN 978-90-582129-5-5.

Aanvullend op het Handboek Vogelverzorging zijn en worden voor veel vogelsoorten “Houderijrichtlijnen” geschreven.

Op basis van de praktijkervaringen van fokkers wordt extra aandacht besteed aan de huisvesting- en verzorgingsnormen die specifiek van toepassing zijn voor de beschreven vogelsoort.

Ook het verloop van het broedseizoen wordt beschreven.

De beschreven vogelsoorten zijn opgedeeld in clusters.

Deze indeling is afgeleid van de indeling in groepen zoals die in de avicultuur gebruikt worden.

Iedere cluster is ingericht in een vermelding van de orde, familie, geslacht en soort in een alfabetische volgorde van de wetenschappelijke namen.

In de praktijk is het vaak gewenst dat een vogelliefhebber bij het aanschaffen van een nog niet eerder gehouden vogelsoort, vooraf zo volledig mogelijk wordt geïnformeerd over de specifieke kennis die nodig is om op een verantwoorde wijze de vogelsoort te houden en of er mee te fokken.

Een houderijrichtlijn is hiervoor een goede informatiebron.

Alle verschenen houderijrichtlijnen zijn, opgedeeld in clusters, beschikbaar op de website van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. www.nbv.nl

Onlosmakelijk verbonden met houderijrichtlijnen zijn huisvestingsrichtlijnen.

In bijlage A is een huisvestingsmatrix opgenomen voor vogelsoorten die behoren tot Cluster 4f.

Voorjaar 2020

Gereviseerd augustus 2021

Commissie Dierenwelzijn, -ethiek & Wetgeving NBvV

Afdeling Educatie en kennisoverdracht.

Henk van der Wal

Jan de Bruine

**Inhoudsopgave specifieke houderijrichtlijnen
Insecten- en vruchten etende uitheemse vogels.
Cluster 4f**

Algemene houderijrichtlijn voor insecten- en vruchtenetende uitheemse vogels	5
--	---

Orde: Passeriformes

Familie Thraupidae

Geslacht Euphonia

Euphonia cayennensis	Cayenne organist	12
Euphonia violacea	Violetblauwe organist	18

Geslacht Paroaria

Paroaria coronata	Roodkuifkardinaal	24
Paroaria gularis	Zwartkeel kardinaal	30

Geslacht Sicalis

Sicalis flaveola	Saffraanvink	36
------------------	--------------	----

Geslacht Tachyphonus

Tachyphonus rufus	Weduwe tangara	42
-------------------	----------------	----

Geslacht Tangara

Tangara arthus	Goudtangara	48
Tangara chilensis	Paradijs tangara	54
Tangara cyanicollis	Blauwkop tangara	60
Tangara gyrola	Okerkap tangara	66
Tangara mexicaba	Turquoise tangara	72
Tangara xanthocephala	Geelkop tangara	78

Geslacht Thraupis

Thraupis bonariensis	Blauwgele tangara	84
----------------------	-------------------	----

Familie Timaliidae

Geslacht Yuhina

Yuhina diademata	Diadeem meestimalie	90
------------------	---------------------	----

Bijlage A

Huisvestingsmatrix voor vogelsoorten, opgenomen in cluster 4f	95
--	----

Algemene Houderijrichtlijn

Insecten- en vruchtenetende uithemse vogelsoorten

Cluster 4f

Doel van de algemene houderijrichtlijn voor insecten- en vruchtenetende uithemse vogels.

Het doel van deze algemene houderijrichtlijn is het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met deze groep vogels die wordt gerekend tot de volièr- en kooivogels. Dit vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volièr- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze groep vogels gewaarborgd is als zij in een beschermde omgeving en een gecontroleerd milieu worden gehouden. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het soort eigen gedrag, het in stand houden van een goede welzijn en gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Verklaring NBvV code.

De gebruikte code is opgebouwd op basis van het NBvV vraagprogramma 2020 t/m 2024. De lettercode b.v. F1 heeft betrekking op de sectie waarin de vogelsoort is ingedeeld. De dan volgende cijfercode geeft met de eerste twee cijfers aan in welke groep de vogel is ingedeeld en de dan volgende cijfers geven aan wat het volgnummer in de groep is. Soms zijn de man en de pop in opeenvolgende volgnummers aangegeven.

Soortspecifieke houderijrichtlijnen.

Naast deze algemene houderijrichtlijn zijn voor meerdere soorten afzonderlijke specifieke houderijrichtlijnen geschreven.

Deze zijn verzameld in het document Houderijrichtlijnen Cluster 4a t/m 4g.

Documentnummers 2020 DE&W 27 t/m 2020 DE&W 34

Taxonomie

In onderstaand overzicht zijn alleen de families en geslachten opgenomen van aantoonbaar in Nederland gehouden vogels die behoren tot de hieronder genoemde oren, families en geslachten.

Orde Bucerotiformes

Familie	Geslacht	Soorten
Thraupidae	Euphonia	2 soorten
	Paroaria	2 soorten
	Sicalis	1 soort
	Tachyphonus	1 soort
	Tangara	6 soorten
	Thraupis	1 soort

Land van herkomst

Insecten- en vruchtenetende uitheemse vogels komen voor in tropische gebieden. In de specifieke houderijrichtlijnen wordt per beschreven soort het land van oorsprong benoemd.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoorten is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List

De status op de IUCN Red List of Threatened Species geeft de mate van bedreiging op het voortbestaan van een vogelsoort aan. De gradaties die daarbij worden onderscheiden zijn uitgestorven (EX), uitgestorven in het wild (EW), kritiek = ernstig bedreigd (CR), bedreigd (EN), kwetsbaar (VU), gevoelig (NT), van bescherming afhankelijk (CD), niet bedreigd = veilig (LC).

Het is sterk afhankelijk van de soort welke gradatie van toepassing is.

De van toepassing zijnde status moet per soort vastgesteld worden en staat vermeld op de houderijrichtlijn van een beschreven soort.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte voliëre- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Als vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, het groot brengen van de nakomelingen, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van voliëre- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

¹ Cie DE&W NBvV, *Monografie "Het communiceren met kooi- en voliërevogels"*. 2020, uitgave NBvV. Documentnummer 2020 DE&W 04.

Gezondheid

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een uitheemse vogelsoort lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij gorzen kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Veel voorkomen ziekten bij insecten- en vruchtenetende vogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze wordt uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor insecten- en vruchtenetende uitheemse vogels

Deze vogels kunnen ondergebracht worden in met riet, bamboe en hoog gras beplante buitenvoliëres, maar ook in grote binnenvluchten en kooien.

Als de vogels in kooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de minimale afmetingen van 100x100x50 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 10° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvoliëre zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Uitheemse vogelsoorten hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de uitheemse insecten- en vruchtenetende vogels is aanvullend onderstaand van toepassing:

Het zijn als regel sociale vogels die in een ruime volière goed samengehouden kunnen worden met andere in- en uitheemse vogels. Voorbeelden daarvan zijn zebra-vinken, andere gorzen soorten, spitsstaartamadines, Chinese dwergkwartels, Forbes papegaaiamadines. Indien het gedrag van een inheemse vogelsoort hiervan afwijkt, wordt dit vermeld in de afzonderlijk geschreven specifieke houderijrichtlijn.

Het fokken

Uitheemse vogelsoorten zijn in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in het voorjaar zo tussen maart en april.

Ze maken zelf een nestje op de grond, in een rietpol of tussen de beplanting.

Per broedseizoen worden niet meer dan twee broedrondes mogelijk gemaakt. Afhankelijk van de omstandigheden kan een derde broedronde ingelast worden.

In iedere broedronde worden 3 tot 5 eitjes gelegd. Na het leggen van het laatste eitje begint de pop te broeden.

De broedtijd bedraagt zo'n 13 - 14 dagen.

Het gemiddelde uitkomstpercentage is 90 – 100%.

De jonge vogels worden bijna uitsluitend gevoerd met insecten. Als de pop al weer zit te broeden in een door de man nieuw gemaakt nest worden de jonge vogels gevoerd door de man.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer.

De jongen komen goed door de jeugdruï.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoorten wordt gefokt. Door de NBvV zijn voor de meeste uitheemse soorten standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater

De richtlijnen voor de voeding zijn moeilijker te geven omdat er nogal wat verschil zit tussen een insecteneter en een vruchteneter.

In de specifieke houderijrichtlijnen zijn per vogelsoort de juiste voedingsmethoden aangegeven. Belangrijk is bij aankoop vooraf te weten welk type voeding verstrekt moet worden.

In hoofdzaak een insecteneter:

Als belangrijkste bestanddelen bestaat het voedsel dan uit ijzerarm universeelvoer, insectenpaté, meelwormen, buffalowormen en overige insecten.

Aanvullend kan onkruidzaad worden verstrekt.

Insectenetters krijgen vaak geen voedingssupplementen in de vorm van vitamines en eiwitten omdat ze dit al voldoende uit de insecten halen. Toch kan gedoseerd vitamine D3 worden toegevoegd.

Om het aandeel aan eiwitten op te krikken kan AVES opfok worden verstrekt. Voedseldieren (meelwormen) worden daartoe op een speciaal mengsel gezet, 24 uur voordat zij aan de vogels gevoerd worden.

Grit, kalk en maagkiesel zijn standaard nodig voor de bevordering van de spijsvertering en de opbouw van calcium.

Sommige vogels zijn vruchten en insecteneters.

Ze krijgen dus geen zaden maar palletvoer F16 van Versela Laga , fruit en insecten. Daarnaast worden de Beo korrels en Remeline Lijsterkorrels van dezelfde fabrikant gegeven. Dit kan dan nog worden aangevuld met meelwormen en fruit. Als er jongen zijn wordt het menu uitgebreid met universeelvoer van Avian Delikat.

Het fruit wordt verrijkt met Nutri Boost van Avian. De vogels eten het liefst de hele dag fruit. De voedingswaarde van het fruit is niet volledig toereikend.

Kiemzaden, groenten en fruit kunnen een aanvulling vormen op de voeding van de vogels. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met de hoge vochtwaarden die geen echte voedingswaarde hebben.

Gespecialiseerde fokkers geven hun vogels in het broedseizoen als voedingssupplement ook diepvries pinkies en buffalwormen. Dit vanwege een hoog eiwit gehalte, goed voor de groei van de jonge vogeltjes en het in broedstemming brengen van volwassen vogels. Voorkomen moet worden dat er een overdosering van dierlijk eiwit optreedt. Soms zal de pop dan vroegtijdig de jongen verlaten en opnieuw beginnen te nestelen.

Voor een goede spijsvertering is het nodig dat de vogels over kiezel en grit kunnen beschikken.

Vogels hebben ook mineralen nodig. Deze zitten onvoldoende in de mengsels. Tekorten aan mineralen kunnen ernstige gezondheidsproblemen geven. Om dit te voorkomen zijn diverse zachtvoerders en zelfs voedingssupplementen beschikbaar.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels ook schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Uitheimse vogelsoorten die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten

pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat staat vermeld op bijlage II van het Verdrag van Bern moet via een administratie kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen. (Besluit natuurbescherming art. 3.27, lid 1a)

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is niet voor alle soorten verplicht. (Besluit natuurbescherming art. 3.27, lid 1 – Regeling natuurbescherming art. 3.24)

Aanschaf en Verkoop

De aanschaf van uitheemse vogels als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels. Het verdient aanbeveling dat de verkoper aan de koper niet alleen een overdrachtsverklaring afgeeft, maar ook een kopie van de bijbehorende houderijrichtlijn.

Na aankoop van een vogel bij een fokker moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de uitheemse vogelsoorten is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig dat een uitheemse vogelsoort een kans van overleving heeft.

Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, –ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze algemene houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen voor Europese Cultuurvogels, opgesteld door de TC Tropische Vogels en Parkieten, uitgave van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World*,
uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2011, deel 16, ISBN 9788496553781

Herman Kremers, *Beschermde of niet...uw vogels en de wet*, uitgeverij Ornis, 2006.
ISBN 9789073217119

Specifieke houderijrichtlijn Cayenne organist

2021, versie 1.2
NBvV f2. 17.006.001

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes
Familie: Thraupidae = tangaren
Geslacht: Euphonia

Soort: **Euphonia cayennensis**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn geen ondersoorten.

Land van herkomst:

Brazil; French Guiana; Guyana; Suriname; Venezuela, Bolivarian Republic of

Oorspronkelijk biotoop:

Randen van vochtige bossen en fruitplantages.

Beschrijving vogel:

Deze vogelsoort heeft als synoniem: Goudschouder organist.

De Cayenne organist is een vogel van 11 cm.

Er is verschil tussen de man en pop.

De man:

De snavel is loodgrijs met een zwarte punt. De algehele lichaamskleur is donkerblauw.

Alleen de schouderveren zijn goudgeel.

De poten zijn blauwzwart met donkere nagels.

De pop:

De kopbevedering is geelgrijs en loopt door tot in de nek. De wenkbrauwstreep is geel. De wang- en oorstreek zijn geelgroen. De rug en stuit zijn olijfgroen.

De keel, borst, buik en onderlichaam zijn grijs. De flanken zijn lichtgeel.

De vleugeldeken zijn olijfgroen met een wakke donkere omzoming. De vleugel- en staartpenen zijn zwart met een olijfgroene omzoming.

De poten zijn grijs met donkere nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:

onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;

- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten);
onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014)
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volièr- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volièr- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Cayenne organist** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volièr- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volièr- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen ²van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Cayenne organist lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

² Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Veel voorkomen ziekten bij tangaren kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze onder auspiciën van de NBV in 2016 is uitgegeven.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Cayenne organist.

De Cayenne organisten worden bij voorkeur ondergebracht in een verwarmde binnenvlucht. Ook kunnen de vogels per koppel ondergebracht worden in een kooi met b.v. de afmetingen 100 x 50 x 50 cm (lxbxh). Een kooi moet dan in een binnenverblijf worden geplaatst.

De vogels zijn niet echt winterhard, maar moeten beschutting kunnen vinden tegen tocht en regen.

De temperatuur in het binnenverblijf moet 16° C zijn, niet lager dan 10° C.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBV.

Voor de Cayenne organisten is aanvullend onderstaand van toepassing:

De vogels hebben een rustig levendig karakter en kunnen rustige vogels worden die totaal niet bang zijn voor hun verzorger(s). In een voliëre kunnen Cayenne organisten als koppel goed samen gehouden worden met andere Tangara's en Japanse nachtegalen. Voorwaarde is wel dat er niet meerdere broedrijpe mannen tegelijk in dezelfde vlucht of voliëre geplaatst worden. Dit geldt ook voor jonge vogels. Zodra jonge vogels die samen zitten, volwassen zijn en er mannen bij zitten die in broedstemming komen, kunnen er problemen ontstaan. Het is dan aan te bevelen deze vogels als koppel apart te huisvesten.

Het fokken met de Cayenne organisten.

De Cayenne organist is in het tweede jaar, vanaf ongeveer 14 maanden broedrijp.

Organisten die men wil koppelen moeten altijd eerst minimaal een dag, liever twee dagen in het zicht bij elkaar geplaatst worden. Daarna worden ze bij voorkeurgelijktijdig in een nieuw verblijf losgelaten. gedurende de eerste uren moeten de vogels goed geobserveerd worden.

Deze vogelsoort heeft een heel lang broedseizoen van soms wel 7 maanden. Afhankelijk van wat de liefhebber wil kun je het Nederlandse seizoen aanhouden, of door bijlichten het seizoen aanpassen.

Cayenne organisten maken een nest van dode bladeren, delen van plantenwortels en mos. De nest heeft aan de zijkant de ingang.

De vogels krijgen de gelegenheid tweemaal te broeden.

Als regel worden 4 eieren gelegd die door de pop worden uitgebroed.

De eieren komen na 13 tot 14 dagen uit, De jongen worden in het nest alleen door de pop gevoerd, de eerste dagen met alleen pinky's en buffalows, als ze wat groter zijn ook eivoer.

Na 14 tot 16 dagen vliegen de jongen uit. Ze lijken dan op de oudervogels maar zijn veel matter van kleur. Na 6 weken zijn ze helemaal zelfstandig en na ongeveer 4 maanden hebben ze dezelfde kleur als de ouders. Echt ruien doen deze vogels niet, het gaat geleidelijk. Jongen hebben hier totaal geen last van. De meest kritieke periode is van 0 tot 21 dagen. Bij jongen ouder dan 21 dagen heb ik geen uitval. Jongen tot drie weken vallen soms uit door een bacteriële infectie. Dit is prima te verhelpen als je er op tijd bij bent. Dagelijkse nestcontrole is geen probleem.

Inventarisatie fokverslagen.

1° fokverslag 2001 SIV

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

Organisten zijn echte fruitetende vogels en krijgen geen zaadmengeling. Ze krijgen een mix van universeelvoer met eivoer waar geweekte pellets(uni complet) door heen zitten en elke dag wat pinky's en buffalo's uit de diepvries. Daarnaast krijgen ze elke dag fruit. O.a. papaya, mango en blauwe bessen uit de diepvries. In de zomer geef ik wat het seizoen heeft, appel, peer, aardbei, druif, banaan. Deze soorten worden afwisselend gegeven. In het broedseizoen worden meer insecten(diepvries) gegeven. Als er jongen zijn wordt in de eerste twee weken wat extra vitamine/ mineralen over de diepvries insecten gestrooid zodat de jongen dit voldoende binnenkrijgen.

Als zachtvoer wordt universeelvoer, evt. vruchten of insectenpaté, eivoer, gegeven

Zachtvoer kan zelf gemaakt worden met b.v. eivoer van couscous en eieren. Dit bevat veel vocht. Dit eivoer wordt met kant en klaar eivoer uit de winkel gemengd, waardoor er een mooi rul en compleet eivoer ontstaat dat graag gegeten wordt. Universeelvoer is kant en klaar te koop, evenals de pellets.

Het totale voedingsaanbod kan naast grit, kalk, sepia en kiezel nog worden aangevuld met diverse sporenelementen.

Organisten baden heel graag. In vluchten en grotere kooien wordt dagelijks vers badwater gegeven in schalen, in de kweekkooien in gesloten badhuisjes. Alle soorten worden graag gebruikt.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Cayenne organisten die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling. Ze kunnen drie jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een kistkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volièrès worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten

pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Cayenne organist is 2,5 – 2,9 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Cayenne organist niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van de Cayenne organist als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van zes weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Cayenne organist is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Cayenne organisten enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Th. Huisman, fokker van Organisten

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,
uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2011, deel 16, ISBN 9788496553781

Stotz, D. F.; Fitzpatrick, J. W.; Parker, T. A.; Moskovits, D. K. 1996. *Neotropical birds: ecology and conservation*. University of Chicago Press, Chicago.

Links.

BirdLife International. 2012. *Euphonia cayennensis*. The IUCN Red List of Threatened Species 2012: e.T22722772A40025107. www.iucnredlist.org

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

www.tangarenbreeders.nl

Specifieke houderijrichtlijn Violetblauwe organist

2021, versie 1.2
NBvV code F2. 17.006.001

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes
Familie: Thraupidae = tangaren
Geslacht: Euphonia

Soort: **Euphonia violacea violacea**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn twee ondersoorten:
Euphonia v. rodwayi
Euphonia v. aurantiicollis

Land van herkomst:

Argentina; Brazil; French Guiana; Guyana; Paraguay; Suriname; Trinidad and Tobago;
Venezuela, Bolivarian Republic of

Oorspronkelijk biotoop:

Randen van vochtige bossen en fruitplantages.

Beschrijving vogel:

De Violetblauwe organist is een vogel van 11,4 cm.

Er is verschil tussen de man en pop.

De man:

De snavel is loodgrijs met een zwarte punt. De oogring is lichtblauw, de iris bruingeel en de pupil zwart.

Het voorhoofd is goudgeel. De kopbevedering is violetblauw. Deze kleur loopt door tot in de nek, rug en stuit.

De keel, hals, borst, flanken, buik en onderlichaam zijn goudgeel.

De vleugeldekvoren zijn violetblauw met een donkerblauwe omzoming. De vleugel- en staartpennen zijn violetblauw met een zwarte buitenvlag. De staart is kort ten opzichte van het lichaam.

De pootkleur is blauwachtig met donkere nagels.

De pop:

De kopbevedering is olijfgroen. Deze kleur loopt over in de nek, rug en stuit. De keel, hals, borst, flanken, buik en onderlichaam zijn groengeel.

De vleugeldekvoren zijn zwart met een olijfgroene omzoming.

De vleugel- en staartpennen zijn zwart met een olijfgroene buitenvlag.

De pootkleur is blauwachtig met donkere nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:

onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;

c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten); onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014)

d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Violetblauwe organist**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen ³van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

³ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Violetblauwe organist lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze onder auspiciën van de NBvV in 2016 is uitgegeven.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Violetblauwe organist.

De Violetblauwe organisten worden bij voorkeur ondergebracht in een verwarmde binnenvlucht.

Ook kunnen de vogels per koppel ondergebracht worden in een kooi met b.v. de afmetingen 100 x 50 x 50 cm (lxbxh). Een kooi moet dan in een binnenverblijf worden geplaatst.

De vogels zijn niet echt winterhard, maar moeten beschutting kunnen vinden tegen tocht en regen.

De temperatuur in het binnenverblijf moet 16° C zijn, niet lager dan 10° C.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Violetblauwe organisten is aanvullend onderstaand van toepassing:

De vogels hebben een rustig levendig karakter en kunnen rustige vogels worden die totaal niet bang zijn voor hun verzorger(s). In een volière kunnen Violetblauwe organisten als koppel goed samen gehouden worden met andere Tangara's en Japanse nachtegalen.

Voorwaarde is wel dat er niet meerdere broedrijpe mannen tegelijk in dezelfde vlucht of volière geplaatst worden. Dit geldt ook voor jonge vogels. Zodra jonge vogels die samen zitten, volwassen zijn en er mannen bij zitten die in broedstemming komen, kunnen er problemen ontstaan. Het is dan aan te bevelen deze vogels als koppel apart te huisvesten.

Het fokken met de Violetblauwe organisten.

De Violetblauwe organist is in het tweede jaar, vanaf ongeveer 14 maanden broedrijp.

Organisten die men wil koppelen moeten altijd eerst minimaal een dag, liever twee dagen in het zicht bij elkaar geplaatst worden. Daarna worden ze bij voorkeurgelijktijdig in een nieuw verblijf losgelaten. gedurende de eerste uren moeten de vogels goed geobserveerd worden.

Deze vogelsoort heeft een heel lang broedseizoen van soms wel 7 maanden. Afhankelijk van wat de liefhebber wil kun je het Nederlandse seizoen aanhouden, of door bijlichten het seizoen aanpassen.

Violetblauwe organisten maken een nest van dode bladeren, delen van plantenwortels en mos. De nest heeft aan de zijkant de ingang.

De vogels krijgen de gelegenheid tweemaal te broeden.

Als regel worden 4 eieren gelegd die door de pop worden uitgebroed.

De eieren komen na 13 tot 14 dagen uit, De jongen worden in het nest alleen door de pop gevoerd, de eerste dagen met alleen pinky's en buffalows, als ze wat groter zijn ook eivoer. Na 14 tot 16 dagen vliegen de jongen uit. Ze lijken dan op de oudervogels maar zijn veel matter van kleur. Na 6 weken zijn ze helemaal zelfstandig en na ongeveer 4 maanden hebben ze dezelfde kleur als de ouders. Echt ruien doen deze vogels niet, het gaat geleidelijk. Jongen hebben hier totaal geen last van. De meest kritieke periode is van 0 tot 21 dagen. Bij jongen ouder dan 21 dagen heb ik geen uitval. Jongen tot drie weken vallen soms uit door een bacteriële infectie. Dit is prima te verhelpen als je er op tijd bij bent. Dagelijkse nestcontrole is geen probleem.

Inventarisatie fokverslagen.

Fokverslag in het archief van COM Nederland.

1^e fokverslag 1992 SIV

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, febr. 1993, blz. 76 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

Organisten zijn echte fruitetende vogels en krijgen geen zaadmengeling. Ze krijgen een mix van universeelvoer met eivoer waar geweekte pellets(uni complet) door heen zitten en elke dag wat pinky's en buffalows uit de diepvries. Daarnaast krijgen ze elke dag fruit. O.a. papaya, mango en blauwe bessen uit de diepvries. In de zomer geef ik wat het seizoen heeft, appel, peer, aardbei, druif, banaan. Deze soorten worden afwisselend gegeven. In het broedseizoen worden meer insecten(diepvries) gegeven. Als er jongen zijn wordt in de eerste twee weken wat extra vitamine/ mineralen over de diepvries insecten gestrooid zodat de jongen dit voldoende binnenkrijgen.

Als zachtvoer wordt universeelvoer, evt. vruchten of insectenpaté, eivoer. gegeven

Zachtvoer kan zelf gemaakt worden met b.v. eivoer van couscous en eieren. Dit bevat veel vocht. Dit eivoer wordt met kant en klaar eivoer uit de winkel gemengd, waardoor er een mooi rul en compleet eivoer ontstaat dat graag gegeten wordt. Universeelvoer is kant en klaar te koop, evenals de pellets.

Het totale voedingsaanbod kan naast grit, kalk, sepia en kiezel nog worden aangevuld met diverse sporenelementen.

Organisten baden heel graag. In vluchten en grotere kooien wordt dagelijks vers badwater gegeven in schalen, in de kweekkooien in gesloten badhuisjes. Alle soorten worden graag gebruikt.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Violetblauwe organisten die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling. Ze kunnen drie jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een kistkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is erop gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volièrès worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Violetblauwe organist is 2,5 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Violetblauwe organist niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van de Violetblauwe organist als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van zes weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevordering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Violetblauwe organist is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Violetblauwe organisten enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volièrè of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Th. Huisman, fokker van Organisten

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2011, deel 16, ISBN 9788496553781

Links.

BirdLife International. 2012. *Euphonia violacea*. The IUCN Red List of Threatened Species 2012: e.T22722721A40013403. www.iucnredlist.org

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

www.tangarenbreeders.nl

Specifieke houderijrichtlijn Roodkuifkardinaal

2021, versie 1.2

NBvV code F2 13.034.007

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Thraupidae = tangaren
Geslacht: Paroaria

Soort: **Paroaria coronata**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn geen ondersoorten.

Land van herkomst:

Argentinië, Bolivia, Brazilië, Paraguay, Uruguay.

Oorspronkelijk biotoop:

Vochtig, met dicht struikgewas begroeide streken langs de oevers van rivieren.

Beschrijving vogel:

De Roodkuifkardinaal heeft een grootte van 18 – 18,5 cm.

Er is geen duidelijk onderscheid tussen de man en de pop.

Geslachtsbepaling kan plaats vinden via een endoscopisch onderzoek of een DNA onderzoek met behulp van de veren van de vogels.

De snavel is licht hoornkleurig. De ogen zijn bruinrood.

De kopbevedering heeft een puntvormige kuif. De kop, keel en een spits toelopende borstvlek zijn rood van kleur. Tussen de rode koptekening en de nek loopt een witte band.

De nek is lichtgrijs en bezit kleine eivormige witte vlekjes. De rug is leigrijs.

De zijanten van de hals en de buik zijn grijs wit. De flanken zijn grijs bewaasd.

De mantel van de vleugels is asgrijs. De vleugels zijn donker leigrijs met een lichte omzoming.

De staart is donker leigrijs.

De poten zijn donkergrijs met zwarte nagels.

De pop is vaak kleiner dan de man en het rood is iets minder fel en niet zo uitgebreid aanwezig.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:

onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;

- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Roodkuifkardinaal staat op de CITES appendix II en op de Europese soortenlijst, bijlage B.

In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES verordeningen.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Roodkuifkardinaal**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁴ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

⁴ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Roodkuifkardinaal lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Roodkuifkardinaal.

Roodkuifkardinaal kan gehuisvest worden in een beplante volière of in een ruime kooi.

In de volière kunnen ook andere soorten worden ondergebracht.

Geschikte medebewoners in de volière zijn Europese cultuurvogels, kanaries, kleine duiven, grotere Australische prachtvinken.

De volière moet aangepast zijn aan de bevolking en een hoogte hebben van 200 cm. De vogels vinden een aanwezige beplanting prettig. Ze zijn in alle lagen van de volière te vinden.

Het broeden met de vogels per koppel kan plaats in broedkooien met afmetingen van 200 x 100 x 100 cm.

Deze broedkooien zijn binnen geplaatst.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen. In de broedtijd is een temperatuur van 20 - 25° C.

behaaglijk.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C. De vogels zijn winterhard, maar een vorstvrij nachthok is wel aan te bevelen.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volière zelf tocht en vorstvrij is gebouwd.

Roodkuifkardinalen hebben (dag) licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van

lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. Een normale TL buis voldoet hieraan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Roodkuifkardinaal is aanvullend onderstaand van toepassing:

In een periode voorafgaande aan het broedseizoen worden de mannen en de poppen van elkaar gescheiden en in afzonderlijke ruimtes ondergebracht.

In het broedseizoen worden de vogels paarsgewijs gehouden. Het is niet aan te raden twee mannen in dezelfde ruimte te hebben in het broedseizoen.

In het broedseizoen verdedigd de man nogal fel zijn territorium en kan dan agressief zijn naar andere vogelsoorten toe.

Zowel de man of de pop hebben een mooie zang !

Het fokken met de Roodkuifkardinaal.

De Roodkuifkardinalen zijn aan het einde van hun eerste jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint omstreeks april.

Ze maken zelf een nestje in een groot kanarienesskastje of in een korfnestje,

Per broedjaar worden maximaal drie, soms vier broedronden mogelijk gemaakt.

Per broedronde worden drie tot vier eitjes gelegd die door de pop zelf worden uitgebroed.

De broedtijd is 13 – 14 dagen waarna het uitkomstpercentage 80% is.

De ouders brengen samen de jongen groot.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer.

De vogels komen vlot door de jeugdruï, maar het zal toch wel 14 maanden duren voor de vogels volledig op kleur zijn.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, jan. 1978, blz. 25

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

Roodkuifkardinalen zijn alleseters.

De basisvoeding bestaat uit een zaadmengeling bestaande uit kleine zaden. Dit kan bestaan uit agaporniden zaad gemengd met zaad voor inlandse vogels.

Daarnaast wordt aanvullend rozenbottelzaad gegeven en fruit in de vorm van sinasappel, vuurdoornbessen, vogelkers en ook komkommer.

Als zachtvoer krijgen de vogels eivoer voor tropische vogels en universeelvoer.

Tijdens het broedseizoen moet aan de jonge vogels voer in de vorm van insecten worden gegeven. Naast levende en of diepvriesinsecten kan ook als aanvulling insectenpaté worden gegeven.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken. Ook wordt sepia gegeven voor de kalkopbouw van de jonge vogels.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren.
Om de rode kleur te optimaliseren krijgen de vogels caroteenpoeder.

De vogels hebben schoon en vers drinkwater nodig.
Het is ook wenselijk dat regelmatig schoon en vers badwater, in de volière bij voorkeur in schalen en in de broedkooien in deels gesloten badhuisjes die buiten de kooi aan tralies worden gehangen, tot hun beschikking staat.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Roodkuifkardinalen die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.
De vogels kunnen drie jaar als Eigen kweek worden ingezonden en worden tijdens de tentoonstelling ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.
Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien worden van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 4 mm.

De houder van een vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.
Ongeringde Roodkuifkardinalen vallen onder de administratieplicht zoals aangegeven in het Besluit natuurbescherming
Ook de registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de geringde Roodkuifkardinaal niet verplicht.

Aankoop en Verkoop.

De aanschaf van Roodkuifkardinalen als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.
Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.
Omdat de Roodkuif kardinaal geplaatst is op de Europese soortenlijst, bijlage B, moet de verkoper voor iedere verkochte vogel een overdrachtverklaring opstellen en een exemplaar daarvan beschikbaar stellen aan de koper.
Daarnaast verdient het aanbeveling ook een kopie van deze houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Roodkuifkardinaal is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Roodkuifkardinalen enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld. Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door H. Hartjes, fokker van Roodkuifkardinalen en lid van de NBvV.

Literatuur

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,
uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2011, deel 16, ISBN 9788496553781

Links.

BirdLife International 2014. *Paroaria coronata*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Zwartkeelkardinaal

2021, versie 1.2

NBvV code F2. 13.034.007

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Thraupidae = tangaren
Geslacht: Paroaria

Soort: **Paroaria gularis gularis**

Soorten/ondersoorten:

Er is een ondersoort:
Paroaria g. cervicalis

Land van herkomst:

Bolivia, Plurinational States of; Brazil; Colombia; Ecuador; French Guiana; Guyana; Peru; Suriname; Venezuela, Bolivarian Republic of.

Oorspronkelijk biotoop:

Vochtig, met dicht struikgewas begroeide streken langs de oevers van rivieren.

Beschrijving vogel:

De Roodkopkardinaal heeft als synoniem: Zwartkeelkardinaal.

De Roodkopkardinaal heeft een grootte van 16,5 cm.

Er is geen duidelijk onderscheid tussen de man en de pop.

Geslachtsbepaling kan plaats vinden via een endoscopisch onderzoek of een DNA onderzoek met behulp van de veren van de vogels.

De bovensnavel is zwart, de ondersnavel is hoornkleurig. De snavel is spits. De oogring is rood. De iris en pupil zijn zwart. De wenkbrauwstreep is zwart en loopt vanaf de snavelbasis over het oog met een boog tot in de nek.

De oogteugel is zwart en sluit achter het oog aan op de boog van de wenkbrauwstreep. De kopbevedering is rood. De wang- en oorstreek zijn rood.

Het midden van de nek is zwart en loopt over in een zwarte rug en stuit.

De bevedering onder de snavel is rood en gaat over in een zwarte keel. Deze keelvlak loopt in een punt uit tot op de borst. De borst is wit en deze kleur loopt om de keelvlak naar de hals en vervolgens tot tegen het midden van de nek. De flanken, buik en onderlichaam zijn wit. Het loopbeen is wit bevederd.

De vleugeldekenveren, vleugel- en staartpenen zijn zwart.

De poten zijn grijs zwart met donkere nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten
onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie:
Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Zwartkeelkardinaal**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁵ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

⁵ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Roodkopkardinaal lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij kardinalen bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij kardinalen kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBVV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Zwartkeelkardinaal.

Roodkopkardinaal kan gehuisvest worden in een beplante volière of in een ruime kooi.

In de volière kunnen ook andere soorten worden ondergebracht.

Geschikte medebewoners in de volière zijn Europese cultuurvogels, kanaries, kleine duiven, grotere Australische prachtvinken.

De volière moet aangepast zijn aan de bevolking en een hoogte hebben van 200 cm. De vogels vinden een aanwezige beplanting prettig. Ze zijn in alle lagen van de volière te vinden.

Het broeden met de vogels per koppel kan plaats in broedkooien met afmetingen van 200 x 100 x 100 cm.

Deze broedkooien zijn binnen geplaatst.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen. In de broedtijd is een temperatuur van 20 - 25° C. behaaglijk.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C. De vogels zijn winterhard, maar een vorstvrij nachthok is wel aan te bevelen.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volière zelf tocht en vorstvrij is gebouwd.

Zwartkeelkardinalen hebben (dag) licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. Een normale TL buis voldoet hieraan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Zwartkeelkardinaal is aanvullend onderstaand van toepassing:

In een periode voorafgaande aan het broedseizoen worden de mannen en de poppen van elkaar gescheiden en in afzonderlijke ruimtes ondergebracht.

In het broedseizoen worden de vogels paarsgewijs gehouden. Het is niet aan te raden twee mannen in dezelfde ruimte te hebben in het broedseizoen.

In het broedseizoen verdedigd de man nogal fel zijn territorium en kan dan agressief zijn naar andere vogelsoorten toe.

Het fokken met de Zwartkeelkardinaal.

De Zwartkeelkardinalen zijn aan het einde van hun eerste jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint omstreeks april.

Ze maken zelf een nestje in een groot kanarienesskastje of in een korfnestje,

Per broedjaar worden maximaal drie, soms vier broedronden mogelijk gemaakt.

Per broedronde worden drie tot vier eitjes gelegd die door de pop zelf worden uitgebroed.

De broedtijd is 13 – 14 dagen waarna het uitkomstpercentage 80% is.

De ouders brengen samen de jongen groot.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer.

De vogels komen vlot door de jeugdruï, maar het zal toch wel 14 maanden duren voor de vogels volledig op kleur zijn.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juli. 2016, blz. 14 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

Zwaerkeelkardinalen zijn insectenetters en vruchteneters.

Als basisvoer geven we een prima universeelvoer, insectenpaté en eivoer met een weinig witte meelwormen, wasmotlarven, buffalo's, vliegen, spinnen, sprinkhanen en krekels. Dit moet dagelijks vers verstrekt worden. Verder eten ze alles wat de volière invliegt.

Tijdens de opfok moet het menu uit ruim voldoende porties levend voer bestaan.

Nu ook weer zo weinig mogelijk meelwormen.

Deze stimuleren de broeddrijf van de vogels en daardoor worden vaak de nesten met jongen verlaten en beginnen ze weer aan een nieuw legsel.

Bij de opfok van de jongen kunnen ook de nimfen van de meelworm gebruikt worden, de vogels zijn daar dol op.

Grit, kalk (Gistocal) en maagkiesel zijn standaard nodig voor de bevordering van de spijsvertering en de opbouw van calcium.

De vogels krijgen naast vers drinkwater ook schoon badwater. Dit wordt in volières verstrekt in open schalen.

Om de rode kleur te optimaliseren krijgen de vogels caroteenpoeder.

De vogels hebben schoon en vers drinkwater nodig.

Het is ook wenselijk dat regelmatig schoon en vers badwater, in de volière bij voorkeur in schalen en in de broedkooien in deels gesloten badhuisjes die buiten de kooi aan tralies worden gehangen, tot hun beschikking staat.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Zwartkeelkardinalen die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De vogels kunnen drie jaar als Eigen kweek worden ingezonden en worden tijdens de tentoonstelling ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Zwartkeelkardinaal is 3,5 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Zwartkeelkardinaal niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Zwartkeelkardinalen als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Zwartkeelkardinaal is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Zwartkeelkardinalen enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of

vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Gerrit Brinkman, fokker van Zwartkeelkardinalen.

Literatuur /links

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2011, deel 16, ISBN 9788496553781

Links.

BirdLife International. 2013. *Paroaria gularis*. The IUCN Red List of Threatened Species 2013: e.T22736352A50468943.<www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke Houderijrichtlijn

Saffraanvink

2021, versie 1.2
NBvV code: 13.028.012

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Thraupidae
Geslacht: Sicalis

Afbeelding

zie NBvV Vogelindex

Soort: **Sicalis flaveola flaveola**

Soorten/ondersoorten:

Land van herkomst:

Argentinië; Aruba; Bolivia, Plurinational
Staten; Brazilië; Caymaneilanden; Chili; Colombia; Ecuador; Guyana; Panama;
Paraguay; Peru; Puerto Rico; Suriname; Trinidad en Tobago; Uruguay; Venezuela,
Boliviaanse Republiek

Oorspronkelijk biotoop:

Lichte bosgebieden en opengraslanden.

Beschrijving vogel:

De grootte van de vogel is ca. 13 - 14 cm.

Er is een gering kleurverschil tussen een man en een pop.

De pop is fletser van kleur dan de man. De kopbevedering van de pop is grijzer.

De snavel is kort en zwaar. De bovensnavel is zwart, de ondersnavel is vleeskleurig.

Het voorhoofd en de keel zijn oranje. De kopbevedering is geel. Op de kop van de man zit een oranjegele kruin.

De rug en stuit is geel met een smalle donkere bestreping die ook in de vleugels aanwezig is. De bovenstaartdekveren zijn geel.

De keel is oranje. De borst, buik en het onderlichaam is geel. DE flanken laten een lichte donkere bestreping zien. De onderstaart dekveren zijn geel.

De vleugeldekenveren zijn groengeel. De vleugel- en staartpennen zijn zwart met een gele omzoming.

De poten zijn vleeskleurig. De nagels zijn donker.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten

onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie:
Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet beschermd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volièr- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volièr- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Saffraanvink** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volièr- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volièr- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van deze natuurlijke gedragingen van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Saffraanvink lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Saffraanvink

De Saffraanvinken worden in volières gehuisvest.

Buiten het broedseizoen zijn hierin ook andere soorten ondergebracht.

Geschikte medebewoners in de volière (buiten het broedseizoen) zijn Europese cultuurvogels, kanaries, kleine duiven, grotere Australische prachtvinken.

De volière moet aangepast zijn aan de bevolking en een hoogte hebben van 200 cm. De vogels vinden een aanwezige beplanting prettig. Ze zijn in alle lagen van de volière te vinden.

Het broeden met de vogels vindt per koppel plaats in broedkooien met afmetingen van 60 x 40 x 40 cm.

Deze broedkooien zijn binnen geplaatst.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C. De vogels zijn winterhard, maar een vorstvrij nachthok is wel noodzakelijk.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volière zelf tocht en vorstvrij is gebouwd.

Saffraanvinken hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. Een normale TL buis voldoet hieraan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Saffraanvink is aanvullend onderstaand van toepassing:

In een periode voorafgaande aan het broedseizoen worden de mannen en de poppen van elkaar gescheiden en in afzonderlijke ruimtes ondergebracht.

In het broedseizoen worden de vogels paarsgewijs gehouden. Het is niet aan te raden twee mannen in dezelfde ruimte te hebben in het broedseizoen.

In het broedseizoen verdedigd de man nogal fel zijn territorium en kan dan agressief zijn naar andere vogelsoorten toe.

Het fokken met de Saffraanvink.

De Saffraanvinken zijn in hun 2^e jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint omstreeks maart.

Omdat de soort holenbroeders zijn maken ze gebruik van een gesloten nestkast waarin ze zelf een nestje maken van gebruikelijk nestmateriaal. De nestkas is ongeveer 20 x 14 x 14 cm met een invliegopening van 4 cm. De nestkasten kunnen zowel in een horizontale als verticale uitvoering zijn.

Per broedjaar worden maximaal twee broedronden mogelijk gemaakt, daarna worden de mannen en poppen gescheiden.

Per broedronde worden vier eitjes gelegd die door de pop zelf worden uitgebroed.

De broedtijd is 11 – 14 dagen waarna het uitkomstpercentage 100% is.

De ouders brengen samen de jongen groot. Het voer moet dan aangevuld worden met kleine insecten.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer.

De vogels komen vlot door de jeugdruï, maar het zal toch wel 14 maanden duren voor de vogels en vooral de mannen volledig op kleur zijn.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juni 1953, blz. 143

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, nov. 1978, blz. 484 e.v..

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Saffraanvink is een zaadetende uitheemse (tropische) vogel.

Ook voor Zuid Amerikaanse tropische vogels zijn goede zaadmengsel beschikbaar met een ruim aanbod van verschillende zaden.

Aanvullend op deze zaadmengsels kan onkruidzaad toegevoegd worden.

De vogels houden van onrijpe onkruidzaden die uit bermen geplukt kunnen worden.

Voorbeelden hiervan zijn zuring, melde, graszaad, paardenbloem en muur.

Naast zaden krijgen de vogels ook zachtvoer in de vorm van eivoer voor tropische vogels, Avian exotenmix en groenvoer in de vorm van muur, sla en witlof.

In het broedseizoen worden pinkies, meelwormen en buffalowormen gevoerd om het dierlijke eiwit te verhogen.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken. Ook wordt sepia gegeven voor de kalkopbouw van de jonge vogels.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren.

Saffraanvinken hebben naast zaadmengsels ook schoon en vers drinkwater nodig.

Het is ook wenselijk dat regelmatig schoon en vers badwater, bij voorkeur in schalen, tot hun beschikking staat.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Saffraanvinken die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Het verdient aanbeveling dit stapsgewijs te doen via een kleine vlucht of grote kooi. Tijdens een tijdelijke tentoonstelling wordt deze vogelsoort in een universeelkooi geplaatst. Ze worden drie opeenvolgende jaren beschouwd als Eigen Kweek.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Saffraanvink is 2,9 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Saffraanvink niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Saffraanvinken als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Saffraanvink is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of de Saffraanvink enige kans van overleving hebben. Ontsnapte vogels uit de avicultuur zijn echter door hun naïeve gedrag en hun tekort aan vliegervaring een makkelijke prooi voor katten en roofvogels (eksters). Daarnaast is het twijfelachtig of ze in staat zijn genoeg voedsel te vinden in de vrije natuur, hoewel Saffraanvinken dol zijn op halfrijpe (onkruid)zaden.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volièere of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebber is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2011, deel 16, ISBN 9788496553781

Links.

BirdLife International 2012. *Sicalis flaveola*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Weduwetangara

2021 versie 1.2

NBvV code F2. 17.007.020

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes
Familie: Thraupidae = tangaren
Geslacht: Tangara

Soort: **Tangara rufus**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn geen ondersoorten

Land van herkomst:

Argentina; Bolivia, Plurinational States of; Brazil; Colombia; Costa Rica; Ecuador; French Guiana; Guyana; Panama; Paraguay; Peru; Suriname; Trinidad and Tobago; Venezuela, Bolivarian Republic of

Oorspronkelijk biotoop:

Open gebieden, parken en tuinen.

Beschrijving vogel:

De Weduwe tangara is een vogel van 18,5 cm.

Er is verschil tussen de man en pop.

De man:

De snavel is loodgrijs met een zwarte punt op de ondersnavel. De oogring is grijs, de iris en pupil zijn zwart.

De algehele lichaamskleur is blauwzwart. De buitenste duimvleugels zijn wit.

De pootkleur is donkerblauw met donkere nagels.

De pop:

De snavel is donkerblauw. De algehele lichaamskleur is roestbruin.

De keel is iets lichter van tint.

De pootkleur is donkerblauw met donkere nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:

onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;

c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten);

onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014)

- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volièr- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volièr- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Weduwe tangara** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volièr- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volièr- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁶ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Weduwe tangara lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

⁶ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Veel voorkomen ziekten bij tangaren kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:
Virale aandoeningen
Bacteriële en mycotische aandoeningen
Parasitaire aandoeningen
Metabole en erfelijke aandoeningen
Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze onder auspiciën van de NBvV in 2016 is uitgegeven.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Weduwe tangara.

De Weduwe tangara's worden bij voorkeur ondergebracht in een buitenvlucht met een verwarmde binnenvlucht. De breedte van beide vluchten kan 100 cm. zijn, de lengte zo lang mogelijk.

Deze kunnen afmetingen hebben van b.v. 300 cm diep waarvan de buitenvlucht voor de helft overdekt. In de buitenvlucht kan begroeiing aanwezig zijn.

Ook kunnen de vogels per koppel ondergebracht worden in een kooi met b.v. de afmetingen 150 x 80 x 100 cm (lxbxh)

De vogels zijn niet echt winterhard, maar moeten beschutting kunnen vinden tegen tocht en regen.

De temperatuur in het binnenverblijf moet 16° C zijn, niet lager dan 10° C.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Weduwe tangara is aanvullend onderstaand van toepassing:

De vogels hebben een rustig levendig karakter en kunnen rustige vogels worden die totaal niet bang zijn voor hun verzorger(s). In een voliëre kunnen Weduwe tangara's als koppel goed samen gehouden worden met andere Tangara's en Japanse nachtegalen. Voorwaarde is wel dat er niet meerdere broedrijpe mannen tegelijk in dezelfde vlucht of voliëre geplaatst worden. Dit geldt ook voor jonge vogels. Zodra jonge vogels die samen zitten, volwassen zijn en er mannen bij zitten die in broedstemming komen, kunnen er problemen ontstaan. Het is dan aan te bevelen deze vogels als koppel apart te huisvesten.

Het fokken met de Weduwe tangara.

De Weduwe tangara is in het tweede jaar, vanaf ongeveer 11 maanden broedrijp.

Tangara's die men wil koppelen moeten altijd eerst minimaal een dag, liever twee dagen in het zicht bij elkaar geplaatst worden. Daarna worden ze bij voorkeurgelijktijdig in een nieuw verblijf losgelaten. gedurende de eerste uren moeten de vogels goed geobserveerd worden. Deze vogelsoort heeft een heel lang broedseizoen van soms wel 7 maanden. Afhankelijk van wat de liefhebber wil kun je het Nederlandse seizoen aanhouden, of door bijlichten het seizoen aanpassen.

Weduwe tangara's maken een komvormig nest en gebruiken in de meeste gevallen een gewoon tralienestkastje dat voor kanaries gebruikt wordt. Het nest wordt hoofdzakelijk van bruine kokos gemaakt en afgewerkt met dode bladeren van de ficus of bamboe als deze voorhanden zijn. Het zijn enorme nestbouwers die prachtig afgewerkte nesten maken. De

eerste ronde bouwt de pop het nest geheel alleen in korte tijd, ongeveer twee dagen. In latere ronden helpt de man ook mee.

Wel typisch is dat de man in principe niet meevoert. Maar zodra de pop weer op eieren van een volgende ronde zit neemt de man het voeren over en voert hij de jongen tot wel 6 a 7 weken bij.

Meestal worden er twee tot drie eieren gelegd, een enkele keer 1.

De eieren komen na 14 tot 15 dagen uit, de pop broedt alleen. De jongen worden in het nest alleen door de pop gevoerd, de eerste dagen met alleen pinky's en buffalows, als ze wat groter zijn ook eivoer. Fruit wordt alleen gevoerd bij uitgevlogen jongen. Na 14 tot 16 dagen vliegen de jongen uit. Ze lijken dan op de oudervogels maar zijn veel matter van kleur. Na 6 weken zijn ze helemaal zelfstandig en na ongeveer 4 maanden hebben ze dezelfde kleur als de ouders. Echt ruien doen deze vogels niet, het gaat geleidelijk. Jongen hebben hier totaal geen last van. De meest kritieke periode is van 0 tot 21 dagen. Bij jongen ouder dan 21 dagen heb ik geen uitval. Jongen tot drie weken vallen soms uit door een bacteriële infectie. Dit is prima te verhelpen als je er op tijd bij bent. Dagelijkse nestcontrole is geen probleem.

Bij jonge vogels is geen onderscheid te zien tussen man en pop.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, maart 1974, blz. 101 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

Tangara's zijn echte fruitetende vogels en krijgen geen zaadmengeling. Ze krijgen een mix van universeelvoer met eivoer waar geweekte pellets (uni complet) door heen zitten en elke dag wat pinky's en buffalows uit de diepvries. Daarnaast krijgen ze elke dag fruit. O.a. papaya, mango en blauwe bessen uit de diepvries. In de zomer geef ik wat het seizoen heeft, appel, peer, aardbei, druif, banaan. Deze soorten worden afwisselend gegeven. In het broedseizoen worden meer insecten (diepvries) gegeven. Als er jongen zijn wordt in de eerste twee weken wat extra vitamine/ mineralen over de diepvries insecten gestrooid zodat de jongen dit voldoende binnenkrijgen.

Als zachtvoer wordt universeelvoer, evt. vruchten of insectenpaté, eivoer, gegeven

Zachtvoer kan zelf gemaakt worden met b.v. eivoer van couscous en eieren. Dit bevat veel vocht. Dit eivoer wordt met kant en klaar eivoer uit de winkel gemengd, waardoor er een mooi rul en compleet eivoer ontstaat dat graag gegeten wordt. Universeelvoer is kant en klaar te koop, evenals de pellets.

Het totale voedingsaanbod kan naast grit, kalk, sepia en kiezel nog worden aangevuld met diverse sporenelementen.

Tangara's baden heel graag. In vluchten en grotere kooien wordt dagelijks vers badwater gegeven in schalen, in de kweekkooien in gesloten badhuisjes. Alle soorten worden graag gebruikt.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Weduwe tangara's die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling. Ze kunnen drie jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is erop gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Weduwe tangara is 4 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Weduwe tangara niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van de Weduwe tangara als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van zes weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevordering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Weduwe tangara is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Weduwe tangara's enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volièere of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2011, deel 16, ISBN 9788496553781

Links.

BirdLife International. 2012. *Tachyphonus rufus*. The IUCN Red List of Threatened Species 2012: e.T22722400A39982000. www.iucnredlist.org

www.hbw.com/ibc

www.vogelindex.nl

www.tangarenbreeders.nl

Specifieke houderijrichtlijn Goudtangara

2021, versie 1.2

NBvV code F2. 17.007.020

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes
Familie: Thraupidae = tangaren
Geslacht: Tangara

Soort: **Tangara arthus arthus**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn negen ondersoorten

Land van herkomst:

Bolivia, Plurinationalen Staten; Colombia; Ecuador; Peru; Venezuela, Bolivariaanse Republiek

Oorspronkelijk biotoop:

Naald- en loofbossen ter hoogte van de 1000 – 1500 m

Beschrijving vogel:

De Goudtangara is een vogel van 13,5 – 14 cm.

Er is nauwelijks verschil tussen de man en pop.

Volwassen mannen zijn intensiever van kleur en hebben een meer intensieve gele kopkleur dan de poppen. Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De snavel is zwart, de oogring is zwart en de iris is donkerbruin. Achter het oog is een klein zwart driehoekje aanwezig. De bevedering rond de snavelinplant is zwart. Een deel van de wangstreek en de oorstreek heeft een zwarte bevedering.

De kopbevedering is goudgeel en loopt in die kleur via de nek over in de rug. De stuit is goudgeel.

De hals borst, flanken, buik en onderlichaam zijn goudgeel.

De vleugeldeken zijn zwart met een gele omzoming. De vleugel- en staartpenen zijn zwart.

De pootkleur is grijs met grijze nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);

d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Goudtangara** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de natuurlijke gedragingen ⁷van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Goudtangara lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

⁷ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:
Virale aandoeningen
Bacteriële en mycotische aandoeningen
Parasitaire aandoeningen
Metabole en erfelijke aandoeningen
Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze onder auspiciën van de NBvV in 2016 is uitgegeven.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Goudtangara.

De Goudtangara's worden bij voorkeur ondergebracht in een buitenvlucht met een verwarmde binnenvlucht. De breedte van beide vluchten kan 100 cm. zijn, de lengte zo lang mogelijk.

Deze kunnen afmetingen hebben van b.v. 300 cm diep waarvan de buitenvlucht voor de helft overdekt. In de buitenvlucht kan begroeiing aanwezig zijn.

Ook kunnen de vogels per koppel ondergebracht worden in een kooi met b.v. de afmetingen 150 x 80 x 100 cm (lxbxh)

De vogels zijn niet echt winterhard, maar moeten beschutting kunnen vinden tegen tocht en regen.

De temperatuur in het binnenverblijf moet 16° C zijn, niet lager dan 10° C.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Goudtangara is aanvullend onderstaand van toepassing:

De vogels hebben een rustig levendig karakter en kunnen rustige vogels worden die totaal niet bang zijn voor hun verzorger(s). In een volière kunnen Goudtangara's als koppel goed samen gehouden worden met andere Tangara's en Japanse nachtegalen. Voorwaarde is wel dat er niet meerdere broedrijpe mannen tegelijk in dezelfde vlucht of volière geplaatst worden. Dit geldt ook voor jonge vogels. Zodra jonge vogels die samen zitten, volwassen zijn er er mannen bij zitten die oin broedstemming komen, kunnen er problemen ontstaan. Het is dan aan te bevelen deze vogels als koppel apart te huisvesten.

Het fokken met de Goudtangara.

De Goudtangara is in het tweede jaar, vanaf ongeveer 11 maanden broedrijp.

Tangara's die men wil koppelen moeten altijd eerst minimaal een dag, liever twee dagen in het zicht bij elkaar geplaatst worden. Daarna worden ze bij voorkeurgelijktijdig in een nieuw verblijf losgelaten. gedurende de eerste uren moeten de vogels goed geobserveerd worden. Deze vogelsoort heeft een heel lang broedseizoen van soms wel 7 maanden. Afhankelijk van wat de liefhebber wil kun je het Nederlandse seizoen aanhouden, of door bijlichten het seizoen aanpassen.

Goudtangara's maken een cupvormig nest en gebruiken in de meeste gevallen een gewoon tralienestkastje dat voor kanaries gebruikt wordt. Het nest wordt hoofdzakelijk van bruine kokos gemaakt en afgewerkt met dode bladeren van de ficus of bamboe als deze voorhanden zijn. Het zijn enorme nestbouwers die prachtig afgewerkte nesten maken. De

eerste ronde bouwt de pop het nest geheel alleen in korte tijd, ongeveer twee dagen. In latere ronden helpt de man ook mee.

Wel typisch is dat de man in principe niet meevoert. Maar zodra de pop weer op eieren van een volgende ronde zit neemt de man het voeren over en voert hij de jongen tot wel 6 a 7 weken bij.

Meestal worden er twee eieren gelegd, een enkele keer 1.

De eieren komen na 14 tot 15 dagen uit, de pop broedt alleen. De jongen worden in het nest alleen door de pop gevoerd, de eerste dagen met alleen pinky's en buffalows, als ze wat groter zijn ook eivoer. Fruit heb ik ze alleen zien voeren bij uitgevlogen jongen. Na 14 tot 16 dagen vliegen de jongen uit. Ze lijken dan op de oudervogels maar zijn veel matter van kleur. Na 6 weken zijn ze helemaal zelfstandig en na ongeveer 4 maanden hebben ze dezelfde kleur als de ouders. Echt ruien doen deze vogels niet, het gaat geleidelijk. Jongen hebben hier totaal geen last van. De meest kritieke periode is van 0 tot 21 dagen. Bij jongen ouder dan 21 dagen heb ik geen uitval. Jongen tot drie weken vallen soms uit door een bacteriële infectie. Dit is prima te verhelpen als je er op tijd bij bent. Dagelijkse nestcontrole is geen probleem.

Bij jonge vogels is geen onderscheid te zien tussen man en pop.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, sept 1981, blz. 376 e.v.

Vogelexpresse 2005, no. 2, blz 63 e.v.

Vogelexpresse 2017, no.2, blz. 28 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

Tangara's zijn echte fruitetende vogels en krijgen geen zaadmengeling. Ze krijgen een mix van universeelvoer met eivoer waar geweekte pellets(uni complet) door heen zitten en elke dag wat pinky's en buffalows uit de diepvries. Daarnaast krijgen ze elke dag fruit. O.a. papaya, mango en blauwe bessen uit de diepvries. In de zomer geeft men wat het seizoen heeft, appel, peer, aardbei, druif, banaan. Deze soorten worden afwisselend gegeven. Een keer per week kan nectar aan de voeding toegevoegd worden. Het nadeel is dan wel dat ze vell ander voer laten liggen.

In het broedseizoen worden meer insecten(diepvries) gegeven. Als er jongen zijn wordt in de eerste twee weken wat extra vitamine/ mineralen over de diepvries insecten gestrooid zodat de jongen dit voldoende binnenkrijgen.

Als zachtvoer wordt universeelvoer, evt. vruchten of insectenpaté, eivoer. gegeven

Zachtvoer kan zelf gemaakt worden met b.v. eivoer van couscous en eieren. Dit bevat veel vocht. Dit eivoer wordt met kant en klaar eivoer uit de winkel gemengd, waardoor er een mooi rul en compleet eivoer ontstaat dat graag gegeten wordt. Universeelvoer is kant en klaar te koop, evenals de pellets.

Het totale voedingsaanbod kan naast grit, kalk, sepia en kiezel nog worden aangevuld met diverse sporenelementen.

Tangara's baden heel graag. In vluchten en grotere kooien wordt dagelijks vers badwater gegeven in schalen, in de kweekkooien in gesloten badhuisjes. Alle soorten worden graag gebruikt.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Goudtangara's die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling. Ze kunnen drie jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een kistkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is erop gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Goudtangara is 2,9 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Goudtangara niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van de Goudtangara als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van zes weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Goudtangara is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Goudtangara's enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volièere of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.
Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Arjen de Boer, fokker van Tangara's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,
uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2011, deel 16, ISBN 9788496553781

Links.

BirdLife International. 2012. *Tangara Arthus* . De IUCN Rode Lijst van Bedreigde Soorten 2012 e.T22722848A40004328. www.iucnredlist.org

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

www.tangarenbreeders.nl

Specifieke houderijrichtlijn Paradijs tangara

2021, versie 1.2

NBvW code F2. 17.007.020

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes
Familie: Thraupidae = tangaren
Geslacht: Tangara

Soort: **Tangara chilensis chilensis**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn drie ondersoorten
Tangara c. paradisea
Tangara c. caelicolor
Tangara c. chlorocorys

Land van herkomst:

Bolivia, Plurinational States of; Brazil; Colombia; Ecuador; French Guiana; Guyana; Peru; Suriname; Venezuela, Bolivarian Republic of

Oorspronkelijk biotoop:

Randen van vochtige bossen en overwoekerde graslanden.

Beschrijving vogel:

De Paradijs tangara is een vogel van 13,5 – 15 cm.

Er is nauwelijks verschil tussen de man en pop.

Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De snavel is zwart en kort. De oogring, de iris en de pupil zijn zwart. Rond de snavelinplant loopt een smal zwart bandje. De kopbevedering is groengeel. De nek is zwart. De rug is gedeeltelijk rood en oranjegeel. De stuit en de bovenstaart dekveren zijn oranjegeel.

De keel is zwart, de hals donkerblauw. De borst en flanken zijn azuurblauw. Op het midden van de borst is een zwarte lengtestreep aanwezig die over gaat in het zwarte onderlichaam. Ook de onderstaart dekveren zijn zwart.

De vleugeldekenveren zijn zwart. De vleugelpennen zijn zwart met een smalle donkerblauwe vlagzijde. De staartpennen zijn zwart.

De poten zijn donker met donkere nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Paradijstangara** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁸ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Paradijstangara lang in een goede gezondheid verkeren.

⁸ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze onder auspiciën van de NBV in 2016 is uitgegeven.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Paradijstangara.

De Paradijstangara's worden bij voorkeur ondergebracht in een buitenvlucht met een verwarmde binnenvlucht. De breedte van beide vluchten kan 100 cm. zijn, de lengte zo lang mogelijk.

Deze kunnen afmetingen hebben van b.v. 300 cm diep waarvan de buitenvlucht voor de helft overdekt. In de buitenvlucht kan begroeiing aanwezig zijn.

Ook kunnen de vogels per koppel ondergebracht worden in een kooi met b.v. de afmetingen 150 x 80 x 100 cm (lxbxh)

De vogels zijn niet echt winterhard, maar moeten beschutting kunnen vinden tegen tocht en regen.

De temperatuur in het binnenverblijf moet 16° C zijn, niet lager dan 10° C.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBV.

Voor de Paradijstangara is aanvullend onderstaand van toepassing:

De vogels hebben een rustig levendig karakter en kunnen rustige vogels worden die totaal niet bang zijn voor hun verzorger(s). In een voliëre kunnen Paradijstangara's als koppel goed samen gehouden worden met andere Tangara's en Japanse nachtegalen. Voorwaarde is wel dat er niet meerdere broedrijpe mannen tegelijk in dezelfde vlucht of voliëre geplaatst worden. Dit geldt ook voor jonge vogels. Zodra jonge vogels die samen zitten, volwassen zijn en er mannen bij zitten die in broedstemming komen, kunnen er problemen ontstaan. Het is dan aan te bevelen deze vogels als koppel apart te huisvesten.

Het fokken met de Paradijstangara.

De Paradijstangara is in het tweede jaar, vanaf ongeveer 11 maanden broedrijp.

Tangara's die men wil koppelen moeten altijd eerst minimaal een dag, liever twee dagen in het zicht bij elkaar geplaatst worden. Daarna worden ze bij voorkeurgeliktijdig in een nieuw verblijf losgelaten. gedurende de eerste uren moeten de vogels goed geobserveerd worden.

Deze vogelsoort heeft een heel lang broedseizoen van soms wel 7 maanden. Afhankelijk van wat de liefhebber wil kun je het Nederlandse seizoen aanhouden, of door bijlichten het seizoen aanpassen.

Paradijstangara's maken een cupvormig nest en gebruiken in de meeste gevallen een gewoon tralienestkastje dat voor kanaries gebruikt wordt. Het nest wordt hoofdzakelijk van bruine kokos gemaakt en afgewerkt met dode bladeren van de ficus of bamboe als deze voorhanden zijn. Het zijn enorme nestbouwers die prachtig afgewerkte nesten maken. De eerste ronde bouwt de pop het nest geheel alleen in korte tijd, ongeveer twee dagen. In latere ronden helpt de man ook mee.

Wel typisch is dat de man in principe niet meevoert. Maar zodra de pop weer op eieren van een volgende ronde zit neemt de man het voeren over en voert hij de jongen tot wel 6 a 7 weken bij.

Meestal worden er twee eieren gelegd, een enkele keer 1.

De eieren komen na 14 tot 15 dagen uit, de pop broed alleen. De jongen worden in het nest alleen door de pop gevoerd, de eerste dagen met alleen pinky's en buffalows, als ze wat groter zijn ook eivoer. Fruit wordt alleen gevoerd bij uitgevlogen jongen. Na 14 tot 16 dagen vliegen de jongen uit. Ze lijken dan op de oudervogels maar zijn veel matter van kleur. Na 6 weken zijn ze helemaal zelfstandig en na ongeveer 4 maanden hebben ze dezelfde kleur als de ouders. Echt ruien doen deze vogels niet, het gaat geleidelijk. Jongen hebben hier totaal geen last van. De meest kritieke periode is van 0 tot 21 dagen. Bij jongen ouder dan 21 dagen heb ik geen uitval. Jongen tot drie weken vallen soms uit door een bacteriële infectie. Dit is prima te verhelpen als je er op tijd bij bent. Dagelijkse nestcontrole is geen probleem.

Bij jonge vogels is geen onderscheid te zien tussen man en pop.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, nov. 2006, blz. 305

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

Tangara's zijn echte fruitetende vogels en krijgen geen zaadmengeling. Ze krijgen een mix van universeelvoer met eivoer waar geweekte pellets(uni complet) door heen zitten en elke dag wat pinky's en buffalows uit de diepvries. Daarnaast krijgen ze elke dag fruit. O.a. papaya, mango en blauwe bessen uit de diepvries. In de zomer geef ik wat het seizoen heeft, appel, peer, aardbei, druif, banaan. Deze soorten worden afwisselend gegeven. In het broedseizoen worden meer insecten(diepvries) gegeven. Als er jongen zijn wordt in de eerste twee weken wat extra vitamine/ mineralen over de diepvries insecten gestrooid zodat de jongen dit voldoende binnenkrijgen.

Als zachtvoer wordt universeelvoer, evt. vruchten of insectenpaté, eivoer. gegeven

Zachtvoer kan zelf gemaakt worden met b.v. eivoer van couscous en eieren. Dit bevat veel vocht. Dit eivoer wordt met kant en klaar eivoer uit de winkel gemengd, waardoor er een mooi rul en compleet eivoer ontstaat dat graag gegeten wordt. Universeelvoer is kant en klaar te koop, evenals de pellets.

Het totale voedingsaanbod kan naast grit, kalk, sepia en kiezel nog worden aangevuld met diverse sporenelementen.

Tangara's baden heel graag. In vluchten en grotere kooien wordt dagelijks vers badwater gegeven in schalen, in de kweekkooien in gesloten badhuisjes. Alle soorten worden graag gebruikt.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Paradijstangara's die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling. Ze kunnen drie jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is erop gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Paradijstangara is 2,9 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Paradijstangara niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van de Paradijstangara als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van zes weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Paradijstangara is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Paradijstangara's enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volièere of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.
Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Arjen de Boer, fokker van Tangara's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2011, deel 16, ISBN 9788496553781

Links.

BirdLife International. 2012. *Tangara chilensis*. The IUCN Red List of Threatened Species 2012: e.T22722820A39999692.. www.iucnredlist.org

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

www.tangarenbreeders.nl

Specifieke houderijrichtlijn Blauwkop tangara

2021, versie 1.2

NBvV code F2 17.007.020

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes
Familie: Thraupidae = tangaren
Geslacht: Tangara

Soort: **Tangara cyanicollis cyanicollis**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn zes ondersoorten

Land van herkomst:

Bolivia, Plurinational States of; Brazil; Colombia; Ecuador; Peru; Venezuela, Bolivarian Republic of

Oorspronkelijk biotoop:

Randen van vochtige bossen en overwoekerde graslanden.

Beschrijving vogel:

De Blauwkoptangara is een vogel van 12 cm.

Er is nauwelijks verschil tussen de man en pop.

Volwassen mannen zijn intensiever van kleur en hebben een meer intensieve azuurblauwe kopkleur dan de poppen. Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De snavel is zwart en spits, de oogring is zwart en de iris is zwart, Vanaf de snavelinplant loopt een korte zwarte oogteugel tot tegen het oog. De kop, wang- en oorstreek en de nek is azuurblauw, scherp afgetekend tot tegen de rug. De rug en stuit zijn geel. De bovenstaart dekveren zijn geel. Onder de snavel bevindt zich een smal zwart keelbandje. De hals s azuurblauw en loopt tot de borst. Tussen hals en borst is de kleur scherp afgetekend.

De borst en het bovengedeelte van de flanken zijn zwart. De buik, het verdere verloop van de flanken en het onderlichaam zijn donkerblauw. De onderstaart dekveren zijn zwart met een blauwe omzoming.

De kleine vleugeldekveren zijn zwart. De dekveren op de schouders zijn geel. De grote vleugeldekveren zijn zwart met een brede blauwe omzoming. De vleugelpennen zijn zwart met een smalle blauwe omzoming. De staartpennen zijn blauwzwart. De pootkleur is donker met zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:

onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;

- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten); onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014)
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volièr- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volièr- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Blauwkoptangara** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volièr- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volièr- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen ⁹van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Blauwkoptangara lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

⁹ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze onder auspiciën van de NBvV in 2016 is uitgegeven.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Blauwkoptangara.

De Blauwkoptangara's worden bij voorkeur ondergebracht in een buitenvlucht met een verwarmde binnenvlucht. De breedte van beide vluchten kan 100 cm. zijn, de lengte zo lang mogelijk.

Deze kunnen afmetingen hebben van b.v. 300 cm diep waarvan de buitenvlucht voor de helft overdekt. In de buitenvlucht kan begroeiing aanwezig zijn.

Ook kunnen de vogels per koppel ondergebracht worden in een kooi met b.v. de afmetingen 150 x 80 x 100 cm (lxbxh)

De vogels zijn niet echt winterhard, maar moeten beschutting kunnen vinden tegen tocht en regen.

De temperatuur in het binnenverblijf moet 16° C zijn, niet lager dan 10° C.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze wordt uitgegeven door de NBvV.

Voor de Blauwkoptangara is aanvullend onderstaand van toepassing:

De vogels hebben een rustig levendig karakter en kunnen rustige vogels worden die totaal niet bang zijn voor hun verzorger(s). In een volière kunnen Blauwkoptangara's als koppel goed samen gehouden worden met andere Tangara's en Japanse nachtegalen. Voorwaarde is wel dat er niet meerdere broedrijpe mannen tegelijk in dezelfde vlucht of volière geplaatst worden. Dit geldt ook voor jonge vogels. Zodra jonge vogels die samen zitten, volwassen zijn en er mannen bij zitten die in broedstemming komen, kunnen er problemen ontstaan. Het is dan aan te bevelen deze vogels als koppel apart te huisvesten.

Het fokken met de Blauwkoptangara.

De Blauwkoptangara is in het tweede jaar, vanaf ongeveer 11 maanden broedrijp.

Tangara's die men wil koppelen moeten altijd eerst minimaal een dag, liever twee dagen in het zicht bij elkaar geplaatst worden. Daarna worden ze bij voorkeurgelijkijdig in een nieuw verblijf losgelaten. gedurende de eerste uren moeten de vogels goed geobserveerd worden.

Deze vogelsoort heeft een heel lang broedseizoen van soms wel 7 maanden. Afhankelijk van wat de liefhebber wil kun je het Nederlandse seizoen aanhouden, of door bijlichten het seizoen aanpassen.

Blauwkoptangara's maken een cupvormig nest en gebruiken in de meeste gevallen een gewoon tralienestkastje dat voor kanaries gebruikt wordt. Het nest wordt hoofdzakelijk van bruine kokos gemaakt en afgewerkt met dode bladeren van de ficus of bamboe als deze voorhanden zijn. Het zijn enorme nestbouwers die prachtig afgewerkte nesten maken. De

eerste ronde bouwt de pop het nest geheel alleen in korte tijd, ongeveer twee dagen. In latere ronden helpt de man ook mee.

Wel typisch is dat de man in principe niet meevoert. Maar zodra de pop weer op eieren van een volgende ronde zit neemt de man het voeren over en voert hij de jongen tot wel 6 a 7 weken bij.

Meestal worden er twee eieren gelegd, een enkele keer 1.

De eieren komen na 14 tot 15 dagen uit, de pop broedt alleen. De jongen worden in het nest alleen door de pop gevoerd, de eerste dagen met alleen pinky's en buffalows, als ze wat groter zijn ook eivoer. Fruit heb ik ze alleen zien voeren bij uitgevlogen jongen. Na 14 tot 16 dagen vliegen de jongen uit. Ze lijken dan op de oudervogels maar zijn veel matter van kleur. Na 6 weken zijn ze helemaal zelfstandig en na ongeveer 4 maanden hebben ze dezelfde kleur als de ouders. Echt ruien doen deze vogels niet, het gaat geleidelijk. Jongen hebben hier totaal geen last van. De meest kritieke periode is van 0 tot 21 dagen. Bij jongen ouder dan 21 dagen heb ik geen uitval. Jongen tot drie weken vallen soms uit door een bacteriële infectie. Dit is prima te verhelpen als je er op tijd bij bent. Dagelijkse nestcontrole is geen probleem.

Bij jonge vogels is geen onderscheid te zien tussen man en pop.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, jan 1977, blz. 8 e.v.

Vogelexpress 2014, no. 4, blz 150 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

Tangara's zijn echte fruitetende vogels en krijgen geen zaadmengeling. Ze krijgen een mix van universeelvoer met eivoer waar geweekte pellets(uni complet) door heen zitten en elke dag wat pinky's en buffalows uit de diepvries. Daarnaast krijgen ze elke dag fruit. O.a. papaya, mango en blauwe bessen uit de diepvries. In de zomer geef ik wat het seizoen heeft, appel, peer, aardbei, druif, banaan. Deze soorten worden afwisselend gegeven. In het broedseizoen worden meer insecten(diepvries) gegeven. Als er jongen zijn wordt in de eerste twee weken wat extra vitamine/ mineralen over de diepvries insecten gestrooid zodat de jongen dit voldoende binnenkrijgen.

Als zachtvoer wordt universeelvoer, evt. vruchten of insectenpaté, eivoer. gegeven. Zachtvoer kan zelf gemaakt worden met b.v. eivoer van couscous en eieren. Dit bevat veel vocht. Dit eivoer wordt met kant en klaar eivoer uit de winkel gemengd, waardoor er een mooi rul en compleet eivoer ontstaat dat graag gegeten wordt. Universeelvoer is kant en klaar te koop, evenals de pellets.

Het totale voedingsaanbod kan naast grit, kalk, sepia en kiezel nog worden aangevuld met diverse sporenelementen.

Tangara's baden heel graag. In vluchten en grotere kooien wordt dagelijks vers badwater gegeven in schalen, in de kweekkooien in gesloten badhuisjes. Alle soorten worden graag gebruikt.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Blauwkoptangara's die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling. Ze kunnen drie jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een kistkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is erop gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Blauwkoptangara is 2,9 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Blauwkoptangara niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van de Blauwkoptangara als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van zes weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevordering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Blauwkoptangara is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Blauwkoptangara's enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volièere of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Arjen de Boer, fokker van Tangara's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,
uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2011, deel 16, ISBN 9788496553781

Links.

BirdLife International. 2012. *Tangara cyanicollis*. The IUCN Red List of Threatened Species 2012: e.T22722915A39994016. www.iucnredlist.org

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

www.tangarenbreeders.nl

Specifieke Houderijrichtlijn Okerkaptangara

2021, versie 1.2
NBvV code F2 17.007.060

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes
Familie: Thraupidae = tangaren
Geslacht: Tangara

Afbeelding

zie NBvV Vogelindex

Soort: **Tangara gyrola gyrola**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn negen ondersoorten

Land van herkomst:

Bolivia, Plurinational States of; Brazil; Colombia; Costa Rica; Ecuador; French Guiana; Guyana; Nicaragua; Panama; Peru; Suriname; Trinidad and Tobago; Venezuela, Bolivarian Republic of

Oorspronkelijk biotoop:

Randen van vochtige bossen en overwoekerde graslanden.

Beschrijving vogel:

De Okerkaptangara is een vogel van 14 cm.

Er is nauwelijks verschil tussen de man en pop.

Volwassen mannen zijn intensiever van kleur en hebben een meer intensieve azuurblauwe kopkleur dan de poppen. Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De snavel is grijs zwart en spits, de iris is oranje met een zwarte pupil.

De kopbevedering is kastanjebruin en vormt een masker welke halverwege de kruin naar de nek toe overgaat in een groene bevedering. De rug en stuit zijn groen. De keel, hals, buik, flanken en buik zijn azuurblauw. Het onderlichaam is geelgroen. De dijbevedering is oranje.

De vleugeldekenveren zijn groen. De vleugelpennen zijn geelgroen met zwarte uiteinden. De staartpennen zijn geelgroen. De schouders laten een kleine gele tekening zien.

De poten zijn grijs met grijze nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;

- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de voliëre- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met voliëre- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Okerkaptangara** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte voliëre- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van voliëre- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van deze natuurlijke gedragingen van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Okerkaptangara lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze onder auspiciën van de NBvV in 2016 is uitgegeven.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Okerkap tangara.

De Okerkaptangara's worden bij voorkeur ondergebracht in een buitenvlucht met een verwarmde binnenvlucht. De breedte van beide vluchten kan 170 cm. zijn, de lengte zo lang mogelijk.

Deze kunnen afmetingen hebben van b.v. 300 cm diep waarvan de buitenvlucht voor de helft overdekt. In de buitenvlucht kan begroeiing aanwezig zijn.

Ook kunnen de vogels per koppel ondergebracht worden in een kooi met b.v. de afmetingen 150 x 80 x 100 cm (lxbxh)

De vogels zijn niet echt winterhard, maar moeten beschutting kunnen vinden tegen tocht en regen.

De temperatuur in het binnenverblijf moet 16° C zijn, niet lager dan 10° C.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze wordt uitgegeven door de NBvV.

Voor de Okerkaptangara is aanvullend onderstaand van toepassing:

De vogels hebben een rustig levendig karakter en kunnen rustige vogels worden die totaal niet bang zijn voor hun verzorger(s). In een volière kunnen Okerkaptangara's als koppel goed samen gehouden worden met andere Tangara's en Japanse nachtegalen. Voorwaarde is wel dat er niet meerdere broedrijpe mannen tegelijk in dezelfde vlucht of volière geplaatst worden. Dit geldt ook voor jonge vogels. Zodra jonge vogels die samen zitten, volwassen zijn en er mannen bij zitten die in broedstemming komen, kunnen er problemen ontstaan. Het is dan aan te bevelen deze vogels als koppel apart te huisvesten.

Het fokken met de Okerkap tangara.

De Okerkaptangara is in het tweede jaar, vanaf ongeveer 11 maanden broedrijp.

Tangara's die men wil koppelen moeten altijd eerst minimaal een dag, liever twee dagen in het zicht bij elkaar geplaatst worden. Daarna worden ze bij voorkeurgelijktijdig in een nieuw verblijf losgelaten. gedurende de eerste uren moeten de vogels goed geobserveerd worden. Deze vogelsoort heeft een heel lang broedseizoen van soms wel 7 maanden. Afhankelijk van wat de liefhebber wil kun je het Nederlandse seizoen aanhouden, of door bijlichten het seizoen aanpassen.

Okerkaptangara's maken een cupvormig nest en gebruiken in de meeste gevallen een gewoon tralienestkastje dat voor kanaries gebruikt wordt. Het nest wordt hoofdzakelijk van bruine kokos gemaakt en afgewerkt met dode bladeren van de ficus of bamboe als deze voorhanden zijn. Het zijn enorme nestbouwers die prachtig afgewerkte nesten maken. De eerste ronde bouwt de pop het nest geheel alleen in korte tijd, ongeveer twee dagen. In latere ronden helpt de man ook mee.

Wel typisch is dat de man in principe niet meevoert. Maar zodra de pop weer op eieren van een volgende ronde zit neemt de man het voeren over en voert hij de jongen tot wel 6 a 7 weken bij.

Meestal worden er twee eieren gelegd, een enkele keer 1.

De eieren komen na 14 tot 15 dagen uit, de pop broed alleen. De jongen worden in het nest alleen door de pop gevoerd, de eerste dagen met alleen pinky's en buffalows, als ze wat groter zijn ook eivoer. Fruit heb ik ze alleen zien voeren bij uitgevlogen jongen. Na 14 tot 16 dagen vliegen de jongen uit. Ze lijken dan op de oudervogels maar zijn veel matter van kleur. Na 6 weken zijn ze helemaal zelfstandig en na ongeveer 4 maanden hebben ze dezelfde kleur als de ouders. Echt ruien doen deze vogels niet, het gaat geleidelijk. Jongen hebben hier totaal geen last van. De meest kritieke periode is van 0 tot 21 dagen. Bij jongen ouder dan 21 dagen heb ik geen uitval. Jongen tot drie weken vallen soms uit door een bacteriële infectie. Dit is prima te verhelpen als je er op tijd bij bent. Dagelijkse nestcontrole is geen probleem.

Bij jonge vogels is geen onderscheid te zien tussen man en pop.

Inventarisatie fokverslagen.

Er zijn geen fokverslagen aangetroffen.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

Tangara's zijn echte fruitetende vogels en krijgen geen zaadmengeling. Ze krijgen een mix van universeelvoer met eivoer waar geweekte pellets(uni complet) door heen zitten en elke dag wat pinky's en buffalows uit de diepvries. Daarnaast krijgen ze elke dag fruit. O.a. papaya, mango en blauwe bessen uit de diepvries. In de zomer geef ik wat het seizoen heeft, appel, peer, aardbei, druif, banaan. Deze soorten worden afwisselend gegeven. In het broedseizoen worden meer insecten(diepvries) gegeven. Als er jongen zijn wordt in de eerste twee weken wat extra vitamine/ mineralen over de diepvries insecten gestrooid zodat de jongen dit voldoende binnenkrijgen.

Als zachtvoer wordt universeelvoer, evt. vruchten of insectenpaté, eivoer. Gegeven. Zachtvoer kan zelf gemaakt worden met b.v. eivoer van couscous en eieren. Dit bevat veel vocht. Dit eivoer wordt met kant en klaar eivoer uit de winkel gemengd, waardoor er een mooi rul en compleet eivoer ontstaat dat graag gegeten wordt. Universeelvoer is kant en klaar te koop, evenals de pellets.

Het totale voedingsaanbod kan naast grit, kalk, sepia en kiezel nog worden aangevuld met diverse sporenelementen.

Tangara's baden heel graag. In vluchten en grotere kooien wordt dagelijks vers badwater gegeven in schalen, in de kweekkooien in gesloten badhuisjes. Alle soorten worden graag gebruikt.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Okerkaptangara's die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling. Ze kunnen drie jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een kistkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is erop gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Okerkaptangara is 2,9 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Okerkaptangara niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van de Okerkaptangara als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van zes weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Okerkaptangara is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Okerkaptangara's enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volièere of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn..

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebber is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Arjen de Boer, fokker van Tangara's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2011, deel 16, ISBN 9788496553781

Links.

BirdLife International. 2012. *Tangara gyrola*. The IUCN Red List of Threatened Species 2012: e.T22722878A40010129. www.iucnredlist.org

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

www.tangarenbreeders.nl

Specifieke Houderijrichtlijn

Turquoise tangara

2021, versie 1.2
NBvV code F2 17.007.060

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes
Familie: Thraupidae = tangaren
Geslacht: Tangara

Afbeelding

zie NBvV Vogelindex

Soort: **Tangara mexicana mexicana**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn vier ondersoorten
Tangara m. brasiliensis
Tangara m. vieiloti
Tangara m. bolivia
Tangara m. media

Land van herkomst:

Bolivia, Plurinational States of; Brazil; Colombia; Ecuador; French Guiana; Guyana; Peru; Suriname; Trinidad and Tobago; Venezuela, Bolivarian Republic of

Oorspronkelijk biotoop:

Randen van vochtige bossen en overwoekerde graslanden.

Beschrijving vogel:

De Turquoise tangara is een vogel van 14 cm.
Er is nauwelijks verschil tussen de man en pop.
Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.
De snavel is zwart en kort. De oogring, de iris en de pupil zijn zwart. Rond de snavelinplant loopt een smal zwart bandje. De kruin van de kop is zwart. De overige kopbevedering is turquoise. De nek en rug zijn zwart. De stuit en bovenstaart dekveren zijn turquoise met een zwarte omzoming.
De keel, hals en buik zijn turquoise. De flanken zijn blauw met een zwarte omzoming. De buik, onderlichaam en onderstaart dekveren zijn geel.

De kleine vleugeldekveren zijn zwart. De middelste vleugeldekveren zijn turquoise. De schouder dekveren zijn geel. De vleugel- en staartpenen zijn zwart met een smalle donkerblauwe vlagzijde. De poten zijn donker met donkere nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:

onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;

c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten); onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014)

d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Turquoise tangara**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van deze natuurlijke gedragingen van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Turquoise tangara lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze onder auspiciën van de NBvV in 2016 is uitgegeven.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Turquoise tangara.

De Turquoise tangara's worden bij voorkeur ondergebracht in een buitenvlucht met een verwarmde binnenvlucht. De breedte van beide vluchten kan 170 cm. zijn, de lengte zo lang mogelijk.

Deze kunnen afmetingen hebben van b.v. 300 cm diep waarvan de buitenvlucht voor de helft overdekt. In de buitenvlucht kan begroeiing aanwezig zijn.

Ook kunnen de vogels per koppel ondergebracht worden in een kooi met b.v. de afmetingen 150 x 80 x 100 cm (lxbxh)

De vogels zijn niet echt winterhard, maar moeten beschutting kunnen vinden tegen tocht en regen.

De temperatuur in het binnenverblijf moet 16° C zijn, niet lager dan 10° C.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Turquoise tangara is aanvullend onderstaand van toepassing:

De vogels hebben een rustig levendig karakter en kunnen rustige vogels worden die totaal niet bang zijn voor hun verzorger(s). In een voliëre kunnen Turquoise tangara's als koppel goed samen gehouden worden met andere Tangara's en Japanse nachtegalen. Voorwaarde is wel dat er niet meerdere broedrijpe mannen tegelijk in dezelfde vlucht of voliëre geplaatst worden. Dit geldt ook voor jonge vogels. Zodra jonge vogels die samen zitten, volwassen zijn en er mannen bij zitten die in broedstemming komen, kunnen er problemen ontstaan. Het is dan aan te bevelen deze vogels als koppel apart te huisvesten.

Het fokken met de Turquoise tangara.

De Turquoise tangara is in het tweede jaar, vanaf ongeveer 11 maanden broedrijp.

Tangara's die men wil koppelen moeten altijd eerst minimaal een dag, liever twee dagen in het zicht bij elkaar geplaatst worden. Daarna worden ze bij voorkeurgelijktijdig in een nieuw verblijf losgelaten. gedurende de eerste uren moeten de vogels goed geobserveerd worden.

Deze vogelsoort heeft een heel lang broedseizoen van soms wel 7 maanden. Afhankelijk van wat de liefhebber wil kun je het Nederlandse seizoen aanhouden, of door bijlichten het seizoen aanpassen.

Turquoise tangara's maken een cupvormig nest en gebruiken in de meeste gevallen een gewoon tralienestkastje dat voor kanaries gebruikt wordt. Het nest wordt hoofdzakelijk van bruine kokos gemaakt en afgewerkt met dode bladeren van de ficus of bamboe als deze voorhanden zijn. Het zijn enorme nestbouwers die prachtig afgewerkte nesten maken. De eerste ronde bouwt de pop het nest geheel alleen in korte tijd, ongeveer twee dagen. In latere ronden helpt de man ook mee.

Wel typisch is dat de man in principe niet meevoert. Maar zodra de pop weer op eieren van een volgende ronde zit neemt de man het voeren over en voert hij de jongen tot wel 6 a 7 weken bij.

Meestal worden er twee eieren gelegd, een enkele keer 1.

De eieren komen na 14 tot 15 dagen uit, de pop broed alleen. De jongen worden in het nest alleen door de pop gevoerd, de eerste dagen met alleen pinky's en buffalows, als ze wat groter zijn ook eivoer. Fruit wordt alleen gevoerd bij uitgevlogen jongen. Na 14 tot 16 dagen vliegen de jongen uit. Ze lijken dan op de oudervogels maar zijn veel matter van kleur. Na 6 weken zijn ze helemaal zelfstandig en na ongeveer 4 maanden hebben ze dezelfde kleur als de ouders. Echt ruien doen deze vogels niet, het gaat geleidelijk. Jongen hebben hier totaal geen last van. De meest kritieke periode is van 0 tot 21 dagen. Bij jongen ouder dan 21 dagen heb ik geen uitval. Jongen tot drie weken vallen soms uit door een bacteriële infectie. Dit is prima te verhelpen als je er op tijd bij bent. Dagelijkse nestcontrole is geen probleem.

Bij jonge vogels is geen onderscheid te zien tussen man en pop.

Inventarisatie fokverslagen.

Vogelexpress 2008, no. 2, blz. 73

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

Tangara's zijn echte fruitetende vogels en krijgen geen zaadmengeling. Ze krijgen een mix van universeelvoer met eivoer waar geweekte pellets(uni complet) door heen zitten en elke dag wat pinky's en buffalows uit de diepvries. Daarnaast krijgen ze elke dag fruit. O.a. papaya, mango en blauwe bessen uit de diepvries. In de zomer geef ik wat het seizoen heeft, appel, peer, aardbei, druif, banaan. Deze soorten worden afwisselend gegeven. In het broedseizoen worden meer insecten(diepvries) gegeven. Als er jongen zijn wordt in de eerste twee weken wat extra vitamine/ mineralen over de diepvries insecten gestrooid zodat de jongen dit voldoende binnenkrijgen.

Als zachtvoer wordt universeelvoer, evt. vruchten of insectenpaté, eivoer. gegeven. Zachtvoer kan zelf gemaakt worden met b.v. eivoer van couscous en eieren. Dit bevat veel vocht. Dit eivoer wordt met kant en klaar eivoer uit de winkel gemengd, waardoor er een mooi rul en compleet eivoer ontstaat dat graag gegeten wordt. Universeelvoer is kant en klaar te koop, evenals de pellets.

Het totale voedingsaanbod kan naast grit, kalk, sepia en kiezel nog worden aangevuld met diverse sporenelementen.

Tangara's baden heel graag. In vluchten en grotere kooien wordt dagelijks vers badwater gegeven in schalen, in de kweekkooien in gesloten badhuisjes. Alle soorten worden graag gebruikt.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Turquoise tangara's die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling. Ze kunnen drie jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is erop gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pooring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Turquoise tangara is 2,9 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Turquoise tangara niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van de Turquoise tangara als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van zes weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Turquoise tangara is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Turquoise tangara's enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volièere of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebber is deze houderijrichtlijn opgesteld.
Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Arjen de Boer, fokker van Tangara's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2011, deel 16, ISBN 9788496553781

Links.

BirdLife International. 2012. *Tangara mexicana*. The IUCN Red List of Threatened Species 2012: e.T22722807A39997062. www.iucnredlist.org

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

www.tangarenbreeders.nl

Specifieke Houderijrichtlijn Geelkoptangara

2021, versie 1.2
NBvV code F2 17.007.060

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes
Familie: Thraupidae = tangaren
Geslacht: Tangara

Afbeelding

zie NBvV Vogelindex

Soort: **Tangara xanthocephala xanthocephala**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn twee ondersoorten
Tangara x. venusta
Tangara x. lamprotis

Land van herkomst:

Bolivia, Plurinational States of; Colombia; Ecuador; Peru; Venezuela, Bolivarian Republic of

Oorspronkelijk biotoop:

Randen van vochtige bossen en overwoekerde graslanden.

Beschrijving vogel:

De Geelkoptangara is een vogel van 13 cm.

Er is nauwelijks verschil tussen de man en pop.

Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De snavel is zwart en kort. De iris is lichtbruin met een zwarte pupil.

Boven de snavelinplant zit een smal zwart bandje dat naar de zijkant van de kop een klein zwart masker vormt dat in een punt eindigt achter het oog. De kopbevedering is geel. De overgang van de nek naar de rug is een zwarte nekband die door loopt tot aan de keel. De rug en stuit zijn azuurblauw.

De keel is zwart. De borst en flanken zijn azuurblauw. De buik is lichtgrijs. Het onderlichaam en de onderstaart dekveren zijn beige.

De vleugeldekken zijn zwart met een brede azuurblauwe omzoming. De vleugelpennen zijn zwart met een smalle azuurblauwe vlagzijde. De middelste staartpennen zijn zwart. De buitenste staartpennen zijn zwart met een azuurblauwe omzoming.

De pootkleur is donker met zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten);
onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014)
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming,

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Geelkoptangara** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van deze natuurlijke gedragingen van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Geelkoptangara lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij tangaren kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen
Metabole en erfelijke aandoeningen
Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze onder auspiciën van de NBvV in 2016 is uitgegeven.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Geelkoptangara.

De Geelkoptangara's worden bij voorkeur ondergebracht in een buitenvlucht met een verwarmde binnenvlucht. De breedte van beide vluchten kan 170 cm. zijn, de lengte zo lang mogelijk.

Deze kunnen afmetingen hebben van b.v. 300 cm diep waarvan de buitenvlucht voor de helft overdekt. In de buitenvlucht kan begroeiing aanwezig zijn.

Ook kunnen de vogels per koppel ondergebracht worden in een kooi met b.v. de afmetingen 150 x 80 x 100 cm (lxbxh)

De vogels zijn niet echt winterhard, maar moeten beschutting kunnen vinden tegen tocht en regen.

De temperatuur in het binnenverblijf moet 16° C zijn, niet lager dan 10° C.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Geelkoptangara is aanvullend onderstaand van toepassing:

De vogels hebben een rustig levendig karakter en kunnen rustige vogels worden die totaal niet bang zijn voor hun verzorger(s). In een volière kunnen Geelkoptangara's als koppel goed samen gehouden worden met andere Tangara's en Japanse nachtegalen. Voorwaarde is wel dat er niet meerdere broedrijpe mannen tegelijk in dezelfde vlucht of volière geplaatst worden. Dit geldt ook voor jonge vogels. Zodra jonge vogels die samen zitten, volwassen zijn en er mannen bij zitten die in broedstemming komen, kunnen er problemen ontstaan. Het is dan aan te bevelen deze vogels als koppel apart te huisvesten.

Het fokken met de Geelkoptangara.

De Geelkoptangara is in het tweede jaar, vanaf ongeveer 11 maanden broedrijp.

Tangara's die men wil koppelen moeten altijd eerst minimaal een dag, liever twee dagen in het zicht bij elkaar geplaatst worden. Daarna worden ze bij voorkeurgelijktijdig in een nieuw verblijf losgelaten. gedurende de eerste uren moeten de vogels goed geobserveerd worden. Deze vogelsoort heeft een heel lang broedseizoen van soms wel 7 maanden. Afhankelijk van wat de liefhebber wil kun je het Nederlandse seizoen aanhouden, of door bijlichten het seizoen aanpassen.

Geelkoptangara's maken een komvormig nest en gebruiken in de meeste gevallen een gewoon tralienestkastje dat voor kanaries gebruikt wordt. Het nest wordt hoofdzakelijk van bruine kokos gemaakt en afgewerkt met dode bladeren van de ficus of bamboe als deze voorhanden zijn. Het zijn enorme nestbouwers die prachtig afgewerkte nesten maken. De

eerste ronde bouwt de pop het nest geheel alleen in korte tijd, ongeveer twee dagen. In latere ronden helpt de man ook mee.

Wel typisch is dat de man in principe niet meevoert. Maar zodra de pop weer op eieren van een volgende ronde zit neemt de man het voeren over en voert hij de jongen tot wel 6 a 7 weken bij.

Meestal worden er twee eieren gelegd, een enkele keer 1.

De eieren komen na 14 tot 15 dagen uit, de pop broedt alleen. De jongen worden in het nest alleen door de pop gevoerd, de eerste dagen met alleen pinky's en buffalows, als ze wat groter zijn ook eivoer. Fruit wordt alleen gevoerd bij uitgevlogen jongen. Na 14 tot 16 dagen vliegen de jongen uit. Ze lijken dan op de oudervogels maar zijn veel matter van kleur. Na 6 weken zijn ze helemaal zelfstandig en na ongeveer 4 maanden hebben ze dezelfde kleur als de ouders. Echt ruien doen deze vogels niet, het gaat geleidelijk. Jongen hebben hier totaal geen last van. De meest kritieke periode is van 0 tot 21 dagen. Bij jongen ouder dan 21 dagen heb ik geen uitval. Jongen tot drie weken vallen soms uit door een bacteriële infectie. Dit is prima te verhelpen als je er op tijd bij bent. Dagelijkse nestcontrole is geen probleem.

Bij jonge vogels is geen onderscheid te zien tussen man en pop.

Inventarisatie fokverslagen.

Er zijn geen fokverslagen aangetroffen.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

Tangara's zijn echte fruitetende vogels en krijgen geen zaadmengeling. Ze krijgen een mix van universeelvoer met eivoer waar geweekte pellets(uni complet) door heen zitten en elke dag wat pinky's en buffalows uit de diepvries. Daarnaast krijgen ze elke dag fruit. O.a. papaya, mango en blauwe bessen uit de diepvries. In de zomer geef ik wat het seizoen heeft, appel, peer, aardbei, druif, banaan. Deze soorten worden afwisselend gegeven. In het broedseizoen worden meer insecten(diepvries) gegeven. Als er jongen zijn wordt in de eerste twee weken wat extra vitamine/ mineralen over de diepvries insecten gestrooid zodat de jongen dit voldoende binnenkrijgen.

Als zachtvoer wordt universeelvoer, evt. vruchten of insectenpaté, eivoer, gegeven

Zachtvoer kan zelf gemaakt worden met b.v. eivoer van couscous en eieren. Dit bevat veel vocht. Dit eivoer wordt met kant en klaar eivoer uit de winkel gemengd, waardoor er een mooi rul en compleet eivoer ontstaat dat graag gegeten wordt. Universeelvoer is kant en klaar te koop, evenals de pellets.

Het totale voedingsaanbod kan naast grit, kalk, sepia en kiezel nog worden aangevuld met diverse sporenelementen.

Tangara's baden heel graag. In vluchten en grotere kooien wordt dagelijks vers badwater gegeven in schalen, in de kweekkooien in gesloten badhuisjes. Alle soorten worden graag gebruikt.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Geelkoptangara's die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling. Ze kunnen drie jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is erop gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Geelkoptangara is 2,9 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Geelkoptangara niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van de Geelkoptangara als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van zes weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Geelkoptangara is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Geelkoptangara's enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volièrre of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebber is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Arjen de Boer, fokker van Tangara's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2011, deel 16, ISBN 9788496553781

Links.

BirdLife International. 2012. *Tangara xanthocephala*. The IUCN Red List of Threatened Species 2012: e.T22722854A40005463. www.iucnredlist.org

www.hbw.com/ibc

www.vogelindex.nl

www.tangarenbreeders.nl

Specifieke Houderijrichtlijn Blauw-gele tangara

2021, versie 1.2
NBvV code: F2 17.007.060

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes
Familie: Thraupidae = tangaren
Geslacht: Thraupis

Afbeelding

zie NBvV Vogelindex

Soort: **Thraupis bonariensis bonariensis**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn drie ondersoorten
Thraupis b. darwini
Thraupis b. composita
Thraupis b. schulzei

Land van herkomst:

Zuid-Amerika, Argentinië, Brazilië, Chili, Peru, Ecuador, Bolivia, Paraguay en Uruguay

Oorspronkelijk biotoop:

Randen van vochtige bossen en overwoekerde graslanden en kreupelhout.

Beschrijving vogel:

De Blauw-Geletangara is een vogel van 16.5 - 18 cm.

Er is verschil tussen de man en pop.

De man:

De bovensnavel is donker, de ondersnavel is licht van kleur.

De pupil is donkerrood, het oog is grijs met een onbevederde lichte oogring.

De kruin van de kop is korenbloem blauw en loopt door tot in de nek. Vanaf de snavelinplant tot door het oog is de bevedering zwart. De keel is zwart en gaat over in een lichtblauwe hals. Deze blauwe zone is begrensd door een zwarte band.

De borst, buik, flanken en onderlichaam zijn oranjegeel.

De vleugeldekkveren zijn zwart met een brede azuurblauwe omzoming. De vleugelpennen zijn zwart met een smalle azuurblauwe vlagzijde. De middelste staartpennen zijn zwart. De buitenste staartpennen zijn zwart met een azuurblauwe omzoming.

De pootkleur is donker met zwarte nagels.

De pop:

Is fletser van kleur.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:

onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;

c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten);
onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014)

d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming,
onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de voliëre- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met voliëre- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Blauw-Gele tangara**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte voliëre- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van voliëre- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van deze natuurlijke gedragingen van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Blauw-Gele tangara lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij tangaren kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen
Bacteriële en mycotische aandoeningen
Parasitaire aandoeningen
Metabole en erfelijke aandoeningen
Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze onder auspiciën van de NBvV in 2016 is uitgegeven.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Blauw-Gele tangara.

De Blauw-Gele tangara's worden bij voorkeur ondergebracht in een buitenvlucht met een verwarmde binnenvlucht. De breedte van beide vluchten kan 170 cm. zijn, de lengte zo lang mogelijk.

Deze kunnen afmetingen hebben van b.v. 300 cm diep waarvan de buitenvlucht voor de helft overdekt. In de buitenvlucht kan begroeiing aanwezig zijn.

Ook kunnen de vogels per koppel ondergebracht worden in een kooi met b.v. de afmetingen 150 x 80 x 100 cm (lxbxh)

De vogels zijn niet echt winterhard, maar moeten beschutting kunnen vinden tegen tocht en regen.

De temperatuur in het binnenverblijf moet 16° C zijn, niet lager dan 10° C.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Blauw-Gele tangara is aanvullend onderstaand van toepassing:

De vogels hebben een rustig levendig karakter en kunnen rustige vogels worden die totaal niet bang zijn voor hun verzorger(s). In een voliëre kunnen Blauw-Gele tangara's als koppel goed samen gehouden worden met andere Tangara's en Japanse nachtegalen. Voorwaarde is wel dat er niet meerdere broedrijpe mannen tegelijk in dezelfde vlucht of voliëre geplaatst worden. Dit geldt ook voor jonge vogels. Zodra jonge vogels die samen zitten, volwassen zijn en er mannen bij zitten die in broedstemming komen, kunnen er problemen ontstaan. Het is dan aan te bevelen deze vogels als koppel apart te huisvesten.

Het fokken met de Blauw-Gele tangara.

De Blauw-Gele tangara is in het tweede jaar, vanaf ongeveer 11 maanden broedrijp. Tangara's die men wil koppelen moeten altijd eerst minimaal een dag, liever twee dagen in het zicht bij elkaar geplaatst worden. Daarna worden ze bij voorkeurgelijktijdig in een nieuw verblijf losgelaten. gedurende de eerste uren moeten de vogels goed geobserveerd worden. Deze vogelsoort heeft een heel lang broedseizoen van soms wel 7 maanden. Afhankelijk van wat de liefhebber wil kun je het Nederlandse seizoen aanhouden, of door bijlichten het seizoen aanpassen.

Blauw-Gele tangara's maken een komvormig nest en gebruiken in de meeste gevallen een gewoon tralienestkastje dat voor kanaries gebruikt wordt. Het nest wordt hoofdzakelijk van bruine kokos gemaakt en afgewerkt met dode bladeren van de ficus of bamboe als deze voorhanden zijn. Het zijn enorme nestbouwers die prachtig afgewerkte nesten maken. De

eerste ronde bouwt de pop het nest geheel alleen in korte tijd, ongeveer twee dagen. In latere ronden helpt de man ook mee.

Wel typisch is dat de man in principe niet meevoert. Maar zodra de pop weer op eieren van een volgende ronde zit neemt de man het voeren over en voert hij de jongen tot wel 6 a 7 weken bij.

Meestal worden er twee tot drie eieren gelegd, een enkele keer 1.

De eieren komen na 16 tot 18 dagen uit, de pop broedt alleen. De jongen worden in het nest alleen door de pop gevoerd, de eerste dagen met alleen pinky's en buffalows, als ze wat groter zijn ook eivoer. Fruit wordt alleen gevoerd bij uitgevlogen jongen. Na 14 tot 16 dagen vliegen de jongen uit. Ze lijken dan op de oudervogels maar zijn veel matter van kleur. Na 6 weken zijn ze helemaal zelfstandig en na ongeveer 4 maanden hebben ze dezelfde kleur als de ouders. Echt ruien doen deze vogels niet, het gaat geleidelijk. Jongen hebben hier totaal geen last van. De meest kritieke periode is van 0 tot 21 dagen. Bij jongen ouder dan 21 dagen heb ik geen uitval. Jongen tot drie weken vallen soms uit door een bacteriële infectie. Dit is prima te verhelpen als je er op tijd bij bent. Dagelijkse nestcontrole is geen probleem.

Bij jonge vogels is geen onderscheid te zien tussen man en pop.

Inventarisatie fokverslagen.

Vogelexpresse, tijdschrift van de spec.club v.i etende vogels,2013, no. 3, blz.102 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

Tangara's zijn echte fruitetende vogels en krijgen geen zaadmengeling. Ze krijgen een mix van universeelvoer met eivoer waar geweekte pellets(uni complet) door heen zitten en elke dag wat pinky's en buffalows uit de diepvries. Daarnaast krijgen ze elke dag fruit. O.a. papaya, mango en blauwe bessen uit de diepvries. In de zomer geef ik wat het seizoen heeft, appel, peer, aardbei, druif, banaan. Deze soorten worden afwisselend gegeven. In het broedseizoen worden meer insecten(diepvries) gegeven. Als er jongen zijn wordt in de eerste twee weken wat extra vitamine/ mineralen over de diepvries insecten gestrooid zodat de jongen dit voldoende binnenkrijgen.

Als zachtvoer wordt universeelvoer, evt. vruchten of insectenpaté, eivoer. gegeven

Zachtvoer kan zelf gemaakt worden met b.v. eivoer van couscous en eieren. Dit bevat veel vocht. Dit eivoer wordt met kant en klaar eivoer uit de winkel gemengd, waardoor er een mooi rul en compleet eivoer ontstaat dat graag gegeten wordt. Universeelvoer is kant en klaar te koop, evenals de pellets.

Het totale voedingsaanbod kan naast grit, kalk, sepia en kiezel nog worden aangevuld met diverse sporenelementen.

Tangara's baden heel graag. In vluchten en grotere kooien wordt dagelijks vers badwater gegeven in schalen, in de kweekkooien in gesloten badhuisjes. Alle soorten worden graag gebruikt.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Blauw-Gele tangara's die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling. Ze kunnen drie jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is erop gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Blauw-Gele tangara is 2,9 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Blauw-Gele tangara niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van de Geelkoptangara als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van zes weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Blauw-Gele tangara is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Blauw-Gele tangara's enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volièere of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebber is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2011, deel 16, ISBN 9788496553781

Links.

www.hbw.com/ibc

www.vogelindex.nl

www.tangarenbreeders.nl

Specifieke houderijrichtlijn Diadeem meestimalie

2021, versie 1.2

NBvV code F2. 17.008.002

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Timaliidae = timalies
Geslacht: Yuhina

Soort: Yuhina didademeta diademeta

Soorten/ondersoorten:

Er is geen ondersoort

Land van herkomst:

China en dan in de gebieden Yunnan, Guizhou, Sichuan en Gunsu.

Oorspronkelijk biotoop:

Dichte groene tropische bergwouden.

Beschrijving vogel:

De Diadeem meestimalie heeft als synoniem: Witkraag timalie.

De Diadeem meestimalie is een vogel van ca. 14 cm.

Er is nauwelijks kleurverschil tussen de man en de pop.

De bovensnavel is donker, de ondersnavel hoornkleurig.

Op de kop is vanaf het voorhoofd een opstaande bruingrijze kuifbevedering aanwezig.

De wangtekening is bruin met een lichte bestreping.

Rond en achter het oog bevindt zich een witte tekening die doorloopt over de kop tot aan de nek.

De rug en vleugeldekveren zijn bruingrijs met een vorm van hamertekening die doorloopt tot in de flanken.

De vleugelpennen zijn zwart. De buitenste pennen laten een grijswitte omzoming zien in de vorm van een vleugelspiegel.

De borst is lichtgrijs wat in het onderlichaam nog lichter van kleur wordt.

De staartpennen zijn donkergrijs met witte vlaggen.

De poten zijn hoornkleurig.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);

- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Diadeem meestimalie** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹⁰ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Diadeem meestimalie lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

¹⁰ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:
Virale aandoeningen
Bacteriële en mycotische aandoeningen
Parasitaire aandoeningen
Metabole en erfelijke aandoeningen
Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBVV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Diadeem meestimalie.

De Diadeem meestimalie is een voliërevogel. De vogel moet dan ook bij voorkeur ondergebracht worden in een vlucht met een nachthok.

De minimale afmetingen van de buitenvlucht moeten zijn 1 x 1 x 2 meter, en de binnenvlucht 1 x 0,85 x 1 m. (L x Br x H). De buitenvlucht moet gedeeltelijk overdekt zijn.

De beplanting kan uit vele soorten bomen, heesters en planten bestaan. Liefst soorten die veel insecten e.d. aantrekken.

Diadeem meestimalies zijn sterke vogels, die in de winter in een overdekte buitenvlucht gehouden kunnen worden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBVV.

Voor de Diadeem meestimalie is aanvullend onderstaand van toepassing:

Buiten het broedseizoen zijn het verdraagzame vogels. Het zijn wel insectenetende vogels, die vechten vooral voor hun territorium.

Het fokken met de Diadeem meestimalie.

De Diadeem meestimalie is in het tweede jaar broedrijp.

Eind april beginnen de vogels met de nestbouw.

Zij maken een komvormig nest van kokosvezels in klimop, heesters e.d. De voliëre moet daarom zo ingericht zijn dat het nest droog blijft.

Onder normale omstandigheden kunnen twee broedronde gehouden worden. Drie broedronde behoren tot de mogelijkheid.

Meestal worden 3-4 eitjes gelegd.

Met tussenpozen van 1 dag worden de eitjes gelegd.

De vogels broeden zelf de eitjes uit. De broedtijd bedraagt zo'n 12 dagen.

De pop broedt zelf de eieren uit.

Het gemiddelde uitkomstpercentage is 80 – 100%.

De ouders brengen zelf de jongen groot.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer.

De jongen komen goed door de jeugdruï.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juni 1998, blz. 269
Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, febr. 2004, blz. 60 e.v.
Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, april 2008, blz. 138
Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juni 2005, blz. 18. e.v.
Vogelexpressie 2011, no. 5, blz. 201 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

Diadeem meestimalies zijn vruchten- en insecteneters.

Als basisvoer geven we een prima universeelvoer, insectenpaté en eivoer met een weinig witte meelwormen, wasmotlarven, buffalo's, vliegen, spinnen, sprinkhanen en krekels. Dit moet dagelijks vers verstrekt worden. Verder eten ze alles wat de volière invliegt.

Tijdens de opfok moet het menu uit ruim voldoende porties levend voer bestaan.

Nu ook weer zo weinig mogelijk meelwormen.

Deze stimuleren de broeddrift van de vogels en daardoor worden vaak de nesten met jongen verlaten en beginnen ze weer aan een nieuw legsel.

Bij de opfok van de jongen kunnen ook de nimfen van de meelworm gebruikt worden, de vogels zijn daar dol op.

Grit, kalk (Gistocal) en maagkiesel zijn standaard nodig voor de bevordering van de spijsvertering en de opbouw van calcium.

De vogels krijgen naast vers drinkwater ook schoon badwater. Dit wordt in volières verstrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Diadeem meestimalies die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De vogelsoort kan onbeperkt worden ingezonden in de kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Diadeem meestimalie is 2,9 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Diadeem meestimalie niet verplicht.

Aanschaf

De aanschaf van Diadeem meestimalies als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Diadeem meestimalie is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Diadeem meestimalies enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Clement Bonte, fokker van Diadeem meestimalies.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Josep de Hoy, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2007, deel 12, ISBN 9788496553422.

Links.

BirdLife International 2012. *Yuhina diademata*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Bijlage A

Huisvestingsmatrix voor vogels uit cluster 4f.

Insecten- en vruchtenetende uitheemse kooi- en volière vogels.

Grootte van de vogel	Jaarcyclus	Huisvesting systeem	Aantal vogels
	Rustperiode	Buitenvolière met nachthok Buitenvlucht met nachthok Binnen volière Binnen vlucht Inclusief broedblokken die ook gebruikt worden als slaapnesten Vluchtkooi 100 x 100 x 80 cm.	
	Voorbereiding broedseizoen	Het aanbrengen van nestkastjes of broedblokken in de volière, vlucht of nachthok.	
	Broedseizoen	Nestgelegenheid in vluchten, volières en aangebouwde nachthokken.	1 koppel
	Rustperiode Incl. ruiperiode	In volière, vlucht of vluchtkooi	
	Voorbereiding deelname aan evenementen	Kooi 100 x 100 x 80 cm.	
	Deelname aan tijdelijke evenementen	Voorgeschreven Tentoonstellingsvolière	1
	Rustperiode	Zie start matrix	